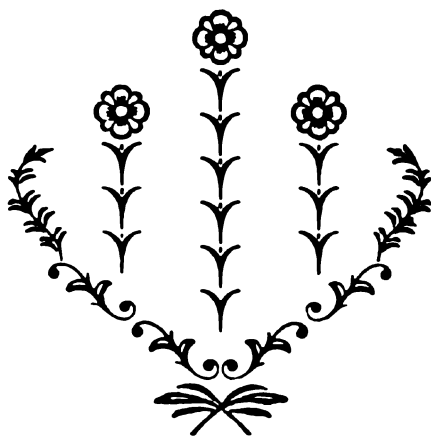

SPIŠY
SVATÉHO
FRANTIŠKA

ZAKLÁDATELE

ŘÁDU

BRATŘÍ MENŠÍCH

LADISLAV KUNCÍŘ V PRAZE

SVATÍ OTCOVÉ

1. Sv. Řehoře Velikého Čtyři knihy rozmluv Kč 40.—
2. Vyznání sv. Augustina Kč —.—

KARMEL

1. Sv. Terezie Ježíšovy Kniha zpráv Kč 15.—
2. P. I. Pinamonti S. J., Město velikého krále Kč 13.—
3. Bratra Guiga, Kartusiána, Scala Paradisi Kč 18.—
4. Listy svaté Terezie Ježíškovy Kč 10.—

BOŽÍ BOJOVNÍCI

1. Život svatého Prokopa Kč 4·80
2. Sv. Bonaventura, Život svatého Františka Kč 20.—

•

- Almanach 3. řádu sv. Františka (L. Brejcha) Sníž. cena Kč 5.—
- Fulcher Chartreský, Historie Jerusalemská aneb Děje křesťanského rytířstva na výpravě do Svaté země Kč 30.—
- H. Gheon, Člověk narozený z války Konverse Kč 12.—
- Blah. Grignon z Montfortu, O pravé pobožnosti k Panně Marii Kč 15.—, lepší Kč 20.—
- A. Hello, Den Páně Kč 6.—
- J. Jörgensen, Na výšinách (Svatá Anděla folyňská, svatá Marketa kortonská, bl. Kamila Varani) Kč 24.—
- M. Kalvatová, Zjevení P. Marie na hoře La Saletské Kč 10.—
- F. Konečný, Sv. Dominik Kč 30.—
- Křišťan, Život a umučení svatého Václava a sv. Ludmily Kč 18.—
- Kvítky sv. Františka Kč 28.—

S P I S Y

S V A T Ě H O F R A N T I Š K A

Zakladatele řádu

B R A T Ř Í M E N Š Í C H

LADISLAV KUNCÍŘ V PRAZE

1 9 2 6

IMPRIMATUR

Pragae, 20. Septembris 1926.

† Antonius Podlaha,
episcopus Paphiensis,
vicarius generalis.

No. 10152.

JUBILEMUS!

Podnět k vydání této knížky vyšel od samého svatého Františka. Při jubilejních oslavách sedmistého výročí jeho blahého vstupu do říše Slávy obracejí se zraky i srdce s oživeným zájmem k jeho osobnosti, a tu, když mnozí mluví a píší o něm, přeje též on sám promluvit. Své slovo zanechal na několika stránkách svých Listů, Napomenutí a Pravidel. Jest mezi nimi též list, jímž se obrací na všechny věrné a vyslovuje přímo přání a prosbu, aby všichni jej četli a čísti dávali, a posílá jim své požehnání. Bylo tudíž třeba, aby v těchto dnech, kdy se svatý František oživen zjevuje světu, bylo mu umožněno znovu ke všem věrným promluvit.

Vydáním těchto živoucích ostatků ducha světce poskytuje se též milovníkům jeho příležitost a způsob zvláštní intimní oslavy jeho. Kdo totiž sleduje tyto stránky, vchází v důvěrné spojení se sv. Františkem. Kdo čte jeho písně, spolu s ním pěje ony chvalozpěvy Pánu; kdo čte jeho modlitby, modlí se společně s ním. A kdo vnímá jeho povzbuzení a životní pravidla, vzdává své srdce bezprostřednímu působení jeho slov,

jež v odezvu vyvolávají touhu a snahu následovati jeho přátelského vedení. A to je konečně nejlepším projevem lásky k osobnosti sv. Františka a nejdokonalější františkánskou oslavou. „Miluje-li kdo mne, řeč mou zachovávatí bude“, může říci svatý František, jako řekl jeho Mistr.

Světec si přál, aby k jeho slovům nebylo přidáváno žádných výkladů. Proto i u vydání jejich upustili jsme od jakýchkoli poznámek, aby tím jasněji a mocněji znělo vlastní jeho slovo ve své prostotě a plnosti.

A. S.

BÁSNE A MODLITBY

PÍSEŇ BRATRA SLUNCE

*Začínají se chvály tvorů,
které učinil blažený František ke chvále a cti Boží,
když byl nemocen u Svatého Damiána.*

Nejvyšší, Všemohoucí, Dobrý Pane,
Tobě buď chvála, sláva, čest a všecko blahořečení;
Tobě jedinému, Nejvyšší, přísluší
A žádný člověk není hoden Tebe jmenovati.
Pochválen buď, Pane můj, se všemi svými tvory,
Zvláště s pánem bratrem sluncem,
Kterýž jest den a jím nás osvěcuješ.
A on je pěkný a zářící velikým leskem,
Tvoje, Nejvyšší, nosí znamení.
Pochválen buď, Pane můj, za sestru lunu a hvězdy,
Stvořil jsi je na nebi jasné a vzácné a pěkné.
Pochválen buď, Pane můj, za brátra větra
A za vzduch a mlhy a jasné i všelijaké počasí,
Jímž tvorům svým dáváš se udržeti.
Pochválen buď, Pane můj, za sestru vodu,
Která jest velmi užitečná a pokorná a cenná a čistá.
Pochválen buď, Pane můj, za brátra oheň,
Kterým osvětluješ noc,
A on jest pěkný a příjemný a mohutný a silný.
Pochválen buď, Pane můj, za naši sestru-mátku
Která nás udržuje a spravuje [zemi,
A rodí rozličné plody s pestrými květy a travou.
Pochválen buď, Pane můj, za ty, kteří odpouštějí
A snášejí slabost a útisk. [z lásky k Tobě

Blažení ti, kdož setrvají v pokoji,
Neb od Tebe, Nejvyšší, budou korunováni.
Pochválen buď, Pane můj, od naší sestry, smrti tě-
lesné, Jíž žádný živý člověk nemůže uniknouti.
Běda těm, kdož umrou v hříších smrtelných.
Blaze těm, kdož naleznou Tvou, nejsvětější vůli,
Neb druhá smrt jim nic zlého neučiní.
Chvalte Pána mého, dobrořečte a děkujte mu
A služte mu u veliké pokoře.

CHVÁLY HOSPODINA

*Počínají se chvály,
které uspořádal nejblaženější bratr náš František a
řikal je ke všem hodinkám denním i nočním a před
hodinkami blažené Marie panny, takto začínaje :*

Nejsvětější Otče náš, Stvořiteli, Vykupiteli, Spa-
siteli a Utěšiteli náš.

*Jenž jsi na nebesích v andělech a svatých a osvě-
cuješ je k poznání, že Ty, Pane, jsi láska přebývající
v nich a naplňující je k blaženosti, že Ty, Pane, jsi
nejvyšší dobro, z něhož se prýští všechno dobro,
bez něhož není žádného dobra.*

*Posvět se jméno Tvé, zazářiž v nás poznání Tebe,
abychom pochopili, jaká jest šíře dobrodírání Tvých,
dlouhost slibů Tvých, vznešenost velebnosti a
hloubka soudů.*

*Přijď království Tvé, abys Ty vládl v nás skrze
milost a dal nám přijíti do království svého, kde
jest na Tebe patření zřejmé, milování Tebe do-
konalé, společnosts Tebou blažená, požívání Tebe
věkověčné.*

*Buď vůle Tvá jako v nebi tak i na zemi, aby-
chom milovali Tebe z celého srdce, na Tebe*

vždycky myslíce, z celé mysli, všechny záměry své k Tobě řídíce a cti Tvé ve všem hledající, a ze všech sil svých, všechny síly a smysly duše i těla nabízejíce ke službě Tvé lásky a k ničemu jinému; a bližní své kéž milujeme jako sami sebe a táhne-me všechny k lásce Tvé, jak jen dovedeme; z dober jiných jako z vlastních ať se radujeme, ale ve zlých věcech ať jsme soucitní a nikomu ať nedáváme žádného pohoršení.

Chléb náš vezdejší, mileného Syna svého, Pána našeho Ježíše Krista, dej nám dnes na uctivou památku lásky, kterou k nám měl, a toho, co pro nás řekl, učinil a trpěl.

A odpusť nám naše viny skrze své nezměrné mi-losrdenství a nevýslovné umučení mileného Syna svého, Pána našeho Ježíše Krista, a skrze sílu bla-ženě Marie panny a zásluhy a přímlovu všech vyvolených.

Jakož i my odpouštíme našim vinníkům, a poně- vadž odpouštíme neúplně, Ty, Hospodine, nauč nás plně odpouštěti, ať nepřátele pro Tebe opravdu milujeme a za ně u Tebe zbožně se přimlouváme; ať nikomu zlým za zlé nesplácíme, a všem v To- bě prospěti se snažíme.

A neuvod' nás v pokušení, ať skryté nebo zřejmé, náhlé nebo nenadálé.

Ale zbav nás od zlého minulého, přítomného a budoucího. Amen.

Sláva Otci i Synu i Duchu svatému, jakož bylo na počátku, i nyní i vždycky i na věky věkův. Amen.

Pak ať jsou říkány chvály:

*Svatý, Svátý, Svátý Hospodin Bůh všemohoucí,
jenž byl a jenž jest a jenž přijde.
Chvalme a vyvyšujme ho na věky.*

Hoden jsi, Pane, Bože náš, přijmouti chválu, slávu a čest i blahorečení.

Chvalme a vyvyšujeme ho na věky!

Hoden jest Beránek, jenž zabit byl, aby vzal moc a bohatství a moudrost i sílu a čest a slávu i chválu.

Chvalme a vyvyšujeme ho na věky!

Dobrořečme Otci i Synu se Svatým Duchem!

Chvalme a vyvyšujeme ho na věky!

Dobrořečte všechna díla Hospodinova Hospodinovi!

Chvalme a vyvyšujeme ho na věky!

Chvalte Boha našeho všichni služebníci jeho a kdo se ho bojíte, malí i velicí!

Chvalme a vyvyšujeme ho na věky!

Chvalte ho, slavného, nebesa i země a veškeré tvorstvo, které jest na nebi i na zemi a pod zemí i na moři a co jest v nich!

Chvalme a vyvyšujeme ho na věky!

Sláva Otci i Synu i Duchu Svatému!

Chvalme a vyvyšujeme ho na věky!

Jakož bylo na počátku i nyní i vždycky i na věky věkův. Amen.

Chvalme a vyvyšujeme ho na věky!

Modlitba. Všemohoucí, nejsvětější, nejvyšší, veliký Bože, svrchované dobro, celé dobro, jenž sám jsi dobrý, Tobě kéž vzdáme všechnu chválu, všechnu milost, všechnu čest, všechno dobrořečení a všechna dobra. Staň se, staň se! Amen!

CHVÁLY BOŽÍ

Ty jsi svatý Hospodin Bůh sám,
jenž činíš podivné věci.

Ty jsi silný.

Ty jsi veliký.

Ty jsi nejvyšší.

Ty jsi král všemohoucí, Ty otče svatý, Králi nebe
i země.

MODLITBY

Ty jsi trojjediný Pán Bůh, všechno dobro.

Ty jsi dobro, všechno dobro, svrchované dobro,
Hospodin Bůh, živý a pravý.

Ty jsi láska, láska.

Ty jsi moudrost.

Ty jsi pokora.

Ty jsi trpělivost.

Ty jsi bezpečí.

Ty jsi pokoj.

Ty jsi radost a veselí.

Ty jsi spravedlnost a mírnost.

Ty jsi všechno bohatství postačitelné. Amen.

POZDRAVENÍ BLAŽENÉ MARIE PANNY

Zdrávas, paní svatá, královno nejsvětější, Boží
rodičko, Maria, kteráž jsi pannou ustavičnou, vy-
volenou od nejsvětějšího Otce s nebes, kterouž
posvětil s nejsvětějším mileným Synem a Duchem
Utěшитelem, v níž byla a jest veškerá plnost milosti
a všechno dobro.

Zdrávas, paláci Jeho!

Zdrávas, svatostane Jeho!

Zdrávas, dome Jeho!

Zdrávas, roucho Jeho!

Zdrávas, děvečko Jeho!

Zdrávas, matko Jeho a vy všechny svaté ctnosti,
které milostí a osvícením svatého Ducha vlévány
jste do srdcí věřících, abyste je učinily z nevěřících
věřícími Bohu.

ANTIFONA Z HODINEK O UTRPENÍ PÁNĚ

Svatá Maria Panno, není Tobě rovné na světě mezi ženami, dcero a děvečko nejvyššího Krále, Otce nebeského, matko nejsvětějšího Pána našeho Jezu Krista, nevěsto Ducha Svatého; pros za nás se svatým Michaellem Archandělem a všemi Mocnostmi nebeskými a všemi svatými u svého nejsvětějšího milovaného Syna, Pána našeho a Mistra. Amen.

MODLITBA K HOSPODINU

Všemohoucí, věčný, spravedlivý a milosrdný Bože, dej nám ubohým pro Tebe jen konati to, o čem víme, že si přeješ, a vždy chtěti to, co Tobě se líbí, abychom uvnitř očištění, uvnitř osvětlení a ohněm Svatého Ducha zapálení následovati mohli šlépějí Syna Tvého, Pána našeho Ježíše Krista, a k Tobě, Nejvyšší, jedinou Tvou milostí dojíti; jenž v Trojici dokonalé a Jednotě prosté žiješ a kraluješ a jsi oslavován, Bůh všemohoucí na věky věkův. Amen.

MODLITBA ZA LÁSKU K BOHU

Straviž, prosím, Hospodine, mysl mou ze všech věcí, které pod nebem jsou, ohnivá a medotekoucí síla lásky Tvé, abych láskou k lásce Tvé umřel, když Ty jsi láskou k lásce mé umřítí ráčil.

USTAVIČNÁ MODLITBA

Bože můj a mé všecko!

L I S T Y

LIST KE VŠEM VĚRNÝM

Začíná se dílko ctihodného otce našeho svatého Františka, napominací a povzbuzovací.

Ve jménu Hospodina Otce i Syna i Ducha svatého. Amen. Všem křesťanům, řeholníkům, duchovním i laikům, mužům i ženám, všem, kteří bydlí na celém světě, bratr František, jejich sluha a poddaný, poslušnost s uctivostí, pokoj pravý s nebe a čistou lásku v Pánu.

Jsa sluhou všech, jsem zavázán všem sloužiti a přisluhovati medonosnými slovy Pána mého. Proto v mysli uvažuje, že osobně pro nemoc a chatrnost těla svého nemohu navštívití jednotlivých, umínil jsem sobě tímto listem a vzkazem zvěstovati Vám slova Pána našeho Ježíše Krista, jenž jest Slovo Otcovo, a slova Ducha svatého, kteráž jsou duchem a životem.

To Slovo Otcovo tak velebné, tak svaté a přeslavné zvěstoval nejvyšší Otec s nebes svatým Gabrielem andělem svým do života svaté a slavné Panny Marie, z jejíhož života přijalo opravdové tělo naší ubohosti a křehkosti. A on ač byl bohat nade všecko, rozhodl se sám i s nejblaženější Pannou, matkou svou, vyvoliti chudobu. A před umučením svým slavil s učedníky svými beránka a vzav chléb, díky činil a dobrořečil a lámal a dával, rka: „Vezměte a jezte, toto jest tělo mé.“ A vzav kalich, řekl: „Toto jest krev má Nového

Zákona, která se vylévá za vás a za mnohé na odpuštění hříchů.“ Potom se modlil k Otci, řka: „Otče, je-li možno, ať odejde kalich tento ode mne.“ I stal se pot jeho jako krůpěje krve tekoucí na zem. A přece vložil vůli svou do vůle Otcovy, řka: „Otče, staň se vůle tvá, ne jak já chci, nýbrž jak ty.“ A bylo vůlí Otce, aby jeho milovaný a slavný Syn, jehož nám dal a jenž se narodil pro nás, sám sebe obětoval vlastní krví jako obět a žertvu na oltáři kříže, ne za sebe, skrze něhož učiněny jsou všechny věci, ale za hříchy naše, zanechav nám příklad, abychom následovali šlépějí jeho. *A přeje si, abychom spaseni byli skrze něho a přijímali jej čistým srdcem a cudným tělem svým. Avšak málo je těch, kdož touží jej přijati a spasenu býti skrze něho, ač jeho jho sladké jest a břímě jeho lehké*

Kdož nechtějí okusiti, jak sladký jest Pán a milují tmu více než světlo, nechtějíce plniti přikázání Božích, zlořečení jsou; a o nich je pověděno prorokem: „Zlořečení, kdož se uchylují od přikázání tvých (Ž. 118, 21).“ *Ale, ó jak blažení a požehnáni jsou oni, kdož Boha milují a činí to, co řekl sám Pán v evangeliu: „Milovati budeš Pána Boha svého z celého srdce svého a z celé mysli své a bližního svého jako sebe samého.“*

Milujme tedy Boha a klaňme se mu čistým srdcem a čistotnou myslí, poněvadž ten, jenž se o to nade všecko snažil, řekl: „Praví uctívatelé budou se klaněti Otci v duchu a pravdě.“ Všichni totiž, kdož se mu klanějí, musí se mu *klaněti v duchu pravdy.*

Máme se zpovídati knězi ze všech hříchů svých a přijímati tělo a krev Pána našeho Ježíše Krista od něho. *Neboť, kdo nepřijímá Jeho těla a nepije Jeho krve, nemůže vejíti do království Božího.*

Ale ať každý jí a pije *hodně*, neboť kdo nehodně přijímá, odsouzení sobě jí a pije, nerozsuzuje těla Páně. Nadto konejme hodné ovoce pokání. A milujme bližní jako sebe samé; *a kdo nechce nebo nemůže milovati jich jako sebe, aspoň ať jim nečiní nic zlého, nýbrž dobře.*

Kdož pak přijali moc souditi jiné, ať konají soud milosrdný, jako si sami přejí dostati milosrdenství. Neboť soud bez milosrdenství čeká toho, kdo neučinil milosrdenství. Mějmež tedy lásku a pokoru a *udělujme almužny, poněvadž ony obmývají duše s poskvrn hříchů.* Vždyť lidé všecko ztratí, co na tomto světě zanechají; přece však s sebou vezmou mzdu za lásku a almužny, které udělili, za něž dostanou od Pána odměnu a hojnou odplatu.

Máme se též postiti a zdržovati neřestí a hříchů a nadbytku pokrmu a nápoje a *býti katolíky.* Máme též často navštěvovati kostely a ctíti duchovní a vážiti si jich, nejen pro ně, jsou-li hříšníky, nýbrž pro jejich úřad a přisluhování nejsvětějším tělem a krví Pána našeho Ježíše Krista, což obětují na oltáři a přijímají a jiným podávají. A pevně vezme všichni, že nikdo nemůže býti spasen, leč skrze svatá slova Páně a skrze krev Pána našeho Ježíše Krista, o čemž kážou, což zvěstují a čímž přisluhují. A jen oni smějí jimi přisluhovati a ne jiní. Ale obzvláštěně reholníci, kteří se zřekli světa, jsou zavázáni více a větších skutků konati, ale oněch neopomíjeti. Máme nenáviděti naše těla s neřestmi a hříchy, poněvadž Pán dí v evangeliu: „Všechny neřesti a hříchy ze srdce vycházejí.“

Máme milovati nepřátele své a dobře činiti těm, kteří nenávidí nás. Máme zachovávatí příkazy a rady Pána našeho Ježíše Krista. Máme také sebe

zapíratí a dávatí těla svá pod jeho poddanství a svaté poslušnosti, jak každý přislíbil Pánu.

A žádný člověk ať není vázán z poslušnosti poslouchati někoho v tom, kde se páchá poklesek nebo hřích. Komu pak svěřena je moc poroučeti, a jest jímín za většího, ať jest jako menším a ostatních bratří sluhou a jednotlivým bratřím svým ať prokazuje milosrdenství a má je k nim tak veliké, jak by sobě sám přál, kdyby byl v podobném stavu. A pro hřích bratrův ať se na něho nehnevá, ale ať se vší pokorou a trpělivostí dobrotivě ho napomíná a snáší.

Nesmíme býti podle těla moudrými a chytrými, nýbrž máme býti prostými, pokornými a čistými. A mějme svá těla v opovržení a pohrdání, poněvadž všichni vlastní vinou jsme bídni a plni hniloby, páchnoucí červi, jak praví Pán skrz proroka: „Já jsem červ a ne člověk, opovržení lidem a pohrdání národu.“ Nikdá nemáme toužiti, abychom byli nad jinými, nýbrž spíše máme býti služebníky a poddanými všemu lidskému stvoření pro Boha.

A nade všemi, kdož toto učiní, a vytrvají až do konce, spočine Duch Boží a učiní si v nich obydlí a útulek a budou dětmi Otce nebeského, jehož skutky konají, a jsou ženichy, bratřimi i matkami Pána našeho Ježíše Krista. Nevěstami jsme, kdykoliv Duchem svatým se snoubí věrná duše s Ježíšem Kristem. Bratřimi jeho jsme, když plníme vůli Otce jeho, jenž jest v nebesích. Matkami jeho jsme, neseme-li jej v srdci i těle svém skrze lásku a čisté i cudné svědomí a rodíme jej skrze svaté konání, které má svítiti jiným za příklad. Ó, jak jest slavné a svaté a veliké míti v nebi Otce! Ó jak svaté, krásné a milostné míti Utěšitele

v nebi za Ženicha! Ó jak svaté a jak milé, potěšitelné, pokorné, pokojné, sladké a laskavé a nade všecko žádoucné je mít tak velikého bratra, jenž položil život svůj za ovce své a modlil se k Otci za nás, řka: „Otče svatý, zachovej ty ve jménu svém, které jsi mi dal. Otče, všichni, které jsi mi dal na světě, tvoji byli a ty jsi mi je dal. A slova, která jsi mi dal, dal jsem jim; a oni je přijali a poznali právě, že jsem vyšel od tebe, a uvěřili, že jsi ty mě poslal. Já za ně prosím, neprosím to za svět. Požehnej a posvětiž je. A já posvěcuji sama sebe za ně, aby i oni posvěceni byli v jedno, jako i my jsme. Otče, chci, aby, kde jsem já, byli se mnou i ti, které jsi mi dal, aby viděli slávu mou v království tvém.“

Tomu pak, jenž tolik pro nás vytrpěl a tolik dobrodiní nám udělil a ještě udělí v budoucnosti, ať vzdává všecko stvoření, které jest na nebi i na zemi, v moři i v propastech, chválu, slávu, čest a dobrořečení, poněvadž on jest síla a statečnost naše, jenž sám jest dobrý, sám nejvyšší, sám všemohoucí, podivuhodný, přeslavný a sám svatý, chvalitebný a požehnaný na nekonečné věky věkův. Amen.

Všichni pak oni, kteří nežijí v pokání a nepřijímají těla a krve Pána našeho Ježíše Krista a páchají neřesti a hříchy a jednají podle špatné žádostivosti a špatných chtíčů, a nezachovávají, co slíbili, nýbrž slouží tělesně světu tělesnými starostmi a péčí o tento svět a starostmi tohoto života, ošálení od ďábla, jehož syny jsou a jehož skutky konají, jsou slepci, poněvadž nevidí pravého světla, Pána našeho Ježíše Krista. Nemají moudrosti duchovní, poněvadž nemají Syna Božího v sobě, jenž jest pravou moudrostí Otcovou. O nich je řečeno:

„Moudrost jejich sežrána jest.“ Vidí, uznávají, chápají a pášou zlé věci a vědomě ničí duše. Vězte, slepci, oklamání nepřáteli svými, totiž tělem, světem a ďáblem, že tělu jest sladko páchat hřích, ale trpkou služiti Bohu, neboť „všechny zlé chyby a hříchy ze srdce lidského vycházejí a pocházejí,“ jak jest řečeno v evangeliu. A ničeho dobrého nemáte v tomto životě ani v budoucím. Myslíte, že budete dlouho míti marnosti tohoto světa, ale jste obelháni, poněvadž přijde den a hodina, na niž nemyslíte, o níž nevíte a věděti nechcete.

Slábne tělo, smrt se blíží, přicházejí příbuzní a přátelé, řkouce: Udělej pořádek! Ejhle manželka jeho a děti jeho, příbuzní a přátelé předstírají pláč. A pohlédna, vidí je plakati a pohnut špatnou lítostí a přemýšleje u sebe, praví: „Hle, duši i tělo a všechny své věci kladu do rukou vašich.“ Opravdu, tenhle člověk jest zlořečen, že svěruje a odevzdává duši i tělo a všecko své do takových rukou. Proto řekl Pán skrze proroka: „Zlořečený člověk, který důvěruje v člověka.“ — I zavolají rychle kněze. Řekne mu kněz: „Chceš přijati pokání za všechny hříchy své?“ Odpoví: „Chci.“ — „Chceš dostiučiniti za spáchané viny i těm, kterés ošidil, podle možnosti ze svého statku?“ — Odpoví: „Nechci.“ A kněz řekne: „Proč pak ne?“ — Odpoví: „Protože všechno jsem složil do rukou příbuzných a přátel.“ — A začíná ztráceti řeč a tak umírá onen bídník. Ale vězte všichni, že umírá-li někdo kdekolivěk a jakkolivěk v těžkém hříchu bez zadostiučinění, a může zadostiučiniti a neučiní tak, ďábel vyrve mu duši z těla a to s takovou úzkostí a bolestí pro něho, jaké žádný pochopiti nemůže, leč ten, kdo ji snáší. A všechny vlohy a moc, vzdělání a

moudrost, kterou si myslil, že má, odňata bude od něho. A příbuzným a přátelům zanechává a oni odnesou a rozdělí jmění jeho a potom řeknou: „Prokleta buď jeho duše, poněvadž nám mohl více dáti a víc nám vyzískati než vyzískal.“ Tělo sežerou červi. A tak zahubí tělo i duši v tomto kratičkém živobytí a půjde do pekla, kde bude trápen do konce.

Ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého. Amen.

Všecky, k nimž tenhle list dojde, já bratr František, menší sluha váš, prosím a zapřisahám v lásce, kterouž Bůh jest, a touže zlíbatí nohy vaše, abyste tato slova a jiná slova Pána našeho Ježíše Krista s pokorou a láskou přijali, dobrotivě je plnili a dokonale zachovávali. A kdož neumějí čísti, ať si je často dají předčítati, a ať je mají u sebe se svatým životem až do konce, neboť duchem a životem jsou. A kdo se podle nich řídití nechce, bude se mu zodpovídati v den soudný před stolicí Kristovou. A všem těm, kdož je laskavě přijmou a jim porozumí a pošlou jiným za vzor, jestli v nich vytrvají až do konce, požehnej Otec i Syn i Duch svatý. Amen.

LIST KE GENERÁLNÍMU MINISTROVI

Bratru N., ministru.

Hospodin tě požehnej!

Pravím Tobě — jak jen mohu — a mluvím tu ke Tvé duši, že překážky, které Ti brání milovati klidně Pána Boha, a cokoliv nepříjemného Ti učiní buď bratři nebo i cizí, a kdyby Tě třeba i bičovali, že všechno to máš pokládati za milost. A tak chtěj a ne jinak. A tak jednej skrze pravou po-

slušnost k Pánu Bohu a ke mně, poněvadž pevně jsem přesvědčen, že v tom spočívá pravá poslušnost. A miluj ty, kteří Tobě činí ony věci a nechtěj, aby byli jinými než jak Pán Bůh dá. A tím je miluj a o to pečuj, aby byli hodnějšími křesťany. A to Ti buď milejší než život poustevnický. A v tom chci poznati, že miluješ Pána a mě, sluhu jeho i svého, jestliže tohle budeš činiti, totiž aby nebylo ani jednoho bratra na světě, jenž zhřešiv třeba nejtěžším hříchem, když pak uvidí oči Tvé, odešel by někdy bez Tvého slitování, hledá-li milosrdenství; a netouží-li po slitování, Ty jej vybídni, aby po něm toužil. A kdyby se pak ještě tisíckrát ukázal před tváří Tvou, miluj ho více než mě proto, abys jej přivábil k Pánu a vždycky se nad takovými smiluj. A tak to také naříd kvardiánům, aby podle toho jednali.

Ze všech pak odstavců řehole, které mluví o smrtelných hříších, uděláme s pomocí Boží na svato-dušní kapitule po radě bratří takovouhle kapitolu: Kdyby některý bratr ponoukáním zlého ducha smrtelně zhřešil, pod poslušností je zavázán utéci se ke kvardiánovi svému. A všichni bratři, kteří by věděli, že zhřešil, ať se za něho nestydí ani na něho nereptají, nýbrž ať jsou k němu hodně milosrdní a ať opatrně zachovávají v tajnosti hřích bratra svého; neboť nemají potřebí lékaře zdraví, nýbrž nemocní. Rovněž skrze poslušnost jsou vázáni poslati jej k jeho kustodovi s průvodcem. A kustod ať milosrdně se o něho postará, jak by sám si přál, aby o něho bylo postaráno, kdyby se ocitl v podobném případě. A klesl-li nějakým lehkým hříchem, ať se vyzpovídá bratru svému knězi; nebude-li tam kněze, ať se vyzná bratru svému, pokud by neměl kněze, jenž by jej rozhřešil kano-

nicky, jak bylo řečeno; a tito nebudou mítí vůbec práva uložiti jiného pokání než tohle: Jdi a již více nehřeš!

Toto psaní, aby bylo lépe zachováno, nos u sebe až do Letnic. Tam budeš s bratřími svými. A postaráš se s pomocí Boží, aby to i jiné věci, které nejsou v řeholi, byly naplněny.

LIST KE GENERÁLNÍ KAPITOLE

Z listu a napomenutí přeblaženého otce našeho Františka, které poslal ke kapitule, když byl nemocen.

Ve jménu nejvyšší Trojice a svaté Jednoty Otce i Syna i Ducha svatého. Amen.

Důstojným a velmi milováníhodným bratřím vespolek a bratru A., generálnímu ministru řádu menších, pánu svému, a ostatním ministrům generálním, kteří po něm budou, a všem ministrům a kustodům a kněžím téhož bratrstva v Kristu pokorným a všem bratřím jednoduchým a poslušným, prvním a posledním, bratr František, člověk bezcenný a slabý, Váš nepatrný služebníček, vzkazuje pozdrav v Tom, jenž vykoupil a obmyl nás nejdražší krví svou — jehož Jméno slyšíce, kořte se mu s bázni a úctou sklonění k zemi — Pán Ježíš Kristus, Nejvyššího Syn jest jméno Jeho, jenž jest požehnaný na věky. Amen.

Slyšte, páni synové a bratři moji, a ušima přijměte slova má! Nakloňte sluchu srdce svého a poslouchejte hlasu Syna Božího. Zachovávejte v srdcích přikázání jeho a jeho rady dokonalou myslí naplňte. Chvalte jej, poněvadž je dobrý, a vyvyšujte ho ve svých skutcích; proto vyslal Vás do celého světa, abyste slovem i skutkem vydali svědectví

hlasu jeho a naučili všechny, že není všemohoucího mimo něho. V kázni a svaté poslušnosti vytrvejte a co jste mu dobrým a pevným předsevzetím slíbili, to plňte. Jako synům obětuje se Vám Pán Bůh.

Prosím Vás všech, bratří, líbaje Vaše nohy a s tou láskou, jaké jsem jen schopen, abyste všechnu úctu a všechnu čest jak budete s to, prokazovali nejsvětějšímu tělu a krvi Pána našeho Ježíše Krista, v němž všechno, co jest na nebi i na zemi, upokojeno a usmířeno bylo s všemohoucím Bohem.

Prosím též v Pánu všechny bratry své kněze, kteří jsou a budou, a ty, kteří touží státi se kněžími Nejvyššího, aby při mši svaté byli čisti a s uctivostí čistotně obětovali pravou oběť nejsvětějšího těla a krve Pána našeho Ježíše Krista se svatým a čistým úmyslem, nikoliv pro nějaký světský zájem ani z bázně ani z lásky k některému člověku, jako lidem se líbíce. Ale celá vůle, pokud pomůže milost Nejvyššího, ať jest řízena k Bohu, a budiž Vaší jedinou touhou jemu, nejvyššímu Pánu, se líbiti, poněvadž on samotný při tom působí tak, jak se jemu líbí; poněvadž, kdyby někdo jinak činil než podle úmyslu jeho: „To čiňte na mou památku,“ stane se Jidášem-zrádce a bude vinen tělem a krví Páně. Vzpomeňte si, moji bratří kněží na to, co je psáno v zákoně Mojžíšově, že kdo jej přestoupil byt' jen ve věcech tělesných, umíral bez slitování soudem Božím. Čím horšího trestu hodným zdá se vám ten, jenž by Syna Božího pošlapal, a za poskvrněnou měl krev úmluvy, kterou byl posvěcen, a Ducha milosti by potupil? Neboť člověk snižuje, poskvrňuje a pošlapává Beránka Božího, když, jak praví apoštol, nerozsuzuje a nerozlišuje svatého chleba Kristova od jiných pokrmů nebo úkonů, buď nehodně přijímá, nebo i když jest hoden, marnivě

a nedůstojně požívaje, jak dí Pán skrze proroka: „Zlořečený, kdo koná dílo Hospodinovo lstivě a nedbale.“ A kněze, kteří si to nevštípí do srdce, opravdu zavrhuje, řka: „Zlořečiti budu požehná-
ním vašim (Mal. 2, 2).“ Poslyšte, bratří moji, je-li blahoslavená Panna tak velice uctívána, jak jest hodno, poněvadž ho nosila v přesvatém lůně, jestliže blažený Křtitel se zachvěl a neodvážil se dotknouti svaté hlavy Boží, jestliže jest ctěn hrob, v němž kratičký čas odpočíval, ó jak velice musí býti svatým, spravedlivým a hodným, kdo ne již majícího umřítí, nýbrž věčně živoucího a oslaveného, na něhož andělé touží patřiti, dotýká se rukama, srdcem a ústy přijímá, a jiným k přijímání podává?

Vizte důstojnost svou, bratří kněží, a buďte svatí, jakož On svatý jest. A jako vás poctil Pán Bůh nade všechny pro tento úřad, tak i vy nade všechny jej milujte, uctívejte a oslavujte. Jest to velikou ubohostí a bídou slabostí, když majíce jej v takové blízkosti, o něco jiného na světě se staráte. Celý člověk ať se chvěje, celý svět ať se třese, a nebesa ať jásají, když na oltáři v rukou knězových jest Kristus, Syn Boha živého. Ó podivná výsosti a úžasná velebnosti! Ó pokoro vznešená! Ó vznešenosti pokorná! Hospodin všehomíra, Bůh a Boží Syn, tak se pokořuje, že pro naše spasení ukřývá se pod maličkou chleba způsobou! Vizte, bratří, pokoru Boží a vylévejte před ním srdce svá. Pokořte se i vy, abyste byli povýšeni od něho. Ničeho tedy ze sebe nepodržujte sobě, aby vás celé přijal, když se vám celý podává.

Napomínám mimo to a povzbuzuji v Pánu, aby na místech, kde se bratří zdržují, sloužena byla toliko jedna mše denně podle obyčeje svaté Církve. Když na tom místě bude více kněží, ať jest každý

spokojen pro milostnost lásky, bude-li přítomen na mši svaté druhého kněze, poněvadž přítomné i nepřítomné, již jsou toho hodni, naplňuje Pán Ježíš Kristus, jenž, ač zdá se býti na více místech, zůstává nerozdělen a umenšením netrpí, nýbrž jest všude jeden a působí, jak se jemu líbí, s Pánem Bohem Otcem a Duchem svatým Utěшитelem na věky věkův. Amen.

Protože, kdo z Boha jest, slovo Boží slyší, máme my, kteří jsme zvláštním způsobem ustanoveni ke službě Boží, nejenom poslouchati slov Božích a je plniti, nýbrž i opatrovati nádoby a ostatní předměty, které obsahují slovo jeho, abychom si vážili vznešenosti tvůrce svého a ukazovali jemu svou poddanost. Pročež napomínám a v Kristu povzbuzuji všech svých bratří, aby, kdekolivěk najdou božská slova napsaná, jak jen mohou, měli je v úctě a je-li to jejich povinností, najdou-li je pohozená nebo na nepočetném místě rozházená, aby je sebrali a uložili, ctíce v řečech Pána, jenž je mluvil. Mnohoť bývá posvěcováno slovem Božím a mocí slov Kristových proměňuje se svátost Oltářní.

Mimo to zpovídám se Bohu Otci i Synu i Duchu Svatému a blažené Marii, ustavičné Panně, všem svatým na nebi i na zemi, bratru Eliášovi, ministru našeho řádu, a všem ostatním bratřím svým požehnaným ze všech hříchů. V mnohém jsem zhřešil svou těžkou vinou, zvláště, že jsem nezachovával řehole, kterou jsem Pánu slíbil, ani že jsem neříkal hodinek, jak řehole přikazuje, buď z nedbalosti nebo pro nemoc nebo proto, že jsem nevědomec a hlupák.

A proto prosím, jak mohu, bratra Eliáše, svého generálního pana ministra, aby se přičinil, aby řehole byla ode všech neporušeně zachovávána a aby

klerikové říkali hodinky zbožně před Pánem, nehledíce na libozvuk hlasu, nýbrž na soulad mysli, aby hlas souhlasil s myslí, mysl však aby souhlasila s Bohem, aby se mohli čistotou srdce líbiti Bohu a nikoliv dráždivým hlasem lichotiti uším lidu. A já slibuji, že to budu pevně zachovávat, jak mi udělí Pán milost, a odevzdám to k zachování bratřím, kteří konají se mnou hodinky, a ostatním řeholníkům ustanoveným. Kdyby však někteří z bratří toho nechtěli zachovávat, takových neuznávám za katolíky ani za bratry své; ani jich nechci viděti ani s nimi mluvit, dokud nebudou činiti pokání. Totéž dím též o všech ostatních, kteří se tulácky potulují, nedbajíce řeholní kázně, protože Pán náš Ježíš Kristus vydal život svůj, aby neporušil poslušnosti nejsvětějšího Otce.

Já, bratr František, člověk neužitečný a nehodný tvor Pána Boha, pravím skrze Pána Jezu Krista bratru Eliášovi, ministru celého řádu našeho, a všem generálním ministrům, kteří budou po něm, i ostatním kustodům a kvardiánům bratří, jsoucím i budoucím, aby toto psaní u sebe chovali, podle něho se řídili a opatrně uložili. A prosím jich, aby jeho obsah horlivě plnili a snažili se, aby byl zachován podle vůle všemohoucího Boha nyní i vždycky, až do skonání tohoto světa.

Buďtež požehnáni od Hospodina vy, kteří naplníte ty věci a na věky buďte Hospodin s Vámi. Amen.

LIST K BRATRU LVU

Bratře Lve, František, bratr Tvůj, posílá Tobě pozdrav a pokoj.

Tak dím Tobě, synu můj, jako matka, a všechny řeči, které jsme mluvili po cestě, si opakuji a o nich

uvažuji. Kdybys potom potřeboval přijíti ke mě o radu, přijď! Tak Ti radím: Jak uznáš za lepší líbiti se Pánu Bohu a následovati jeho vzoru a chudoby, tak čiň s požehnáním Pána Boha a z poslušnosti ke mně. A potřebuješ-li pro pokoj duše své nebo pro jinou útěchu přijíti ke mně, a chceš-li přijíti, přijď!

LIST K VLÁDCŮM LIDU

Všem starostům a radním, soudcům a vládcům na celém světě a všem ostatním, k nimž dojde tento list, bratr František, Váš maličký a opovržený sluha v Pánu Bohu, pozdrav a pokoj!

Uvažujte a vizte, že den smrti se blíží. Proto Vás prosím s uctivostí, jaké jsem schopen, abyste pro starosti a péči o tento svět nezapomněli na Hospodina a neuchylovali se od jeho přikázání, protože všichni, kdož na něho zapomínají a uchylují se od přikázání jeho, prokleti jsou a od něho budou zapomenuti. A když přijde den smrti, bude od nich odňato všecko, co myslili, že mají. A oč byli moudřejšími a mocnějšimi na tomto světě, tím větší muky budou trpěti v pekle.

Proto důtklivě radím Vám, svým pánům, abyste, odložíce všecku pečlivost a starostlivost, laskavě přijali při mši svaté nejsvětější tělo a nejsvětější krev Pána našeho Ježíše Krista. A Hospodinu vzdávejte v lidu sobě svěřeném tak velikou čest, aby každého večera poslem nebo nějakým povellem bylo ohlašováno, že všemohoucímu Pánu Bohu mají býti vzdány chvály a díky ode všeho lidu. A neučiníte-li toho, vězte, že musíte vydati počet v den soudný před Pánem Bohem svým, Ježíšem

Kristem. A vězte všichni, kdo tento list u sebe podržíte a zachováte jej, že budete požehnáni od Pána Boha.

LIST K SVATÉMU ANTONÍNU Z PADOVY

Nejdražšímu svému bratru Antonínovi bratr František pozdravení v Kristu.

Souhlasím, abys předčítal bratřím svatou Bohovědu, jen když neudusíš v sobě pro to studium ducha svaté modlitby a zbožnosti, jak jest v řeholi přikázáno. S Bohem!

SLOVA SVATÉHO NAPOMENUTÍ

To jsou slova svatého napomenutí ctihodného otce našeho svatého Františka všem bratřím.

Ve jménu Otce i Syna i Ducha Svatého.

O tělu Páně.

Pán Ježíš řekl učedníkům svým: „Já jsem cesta, pravda a život. Nikdo nepřichází k Otci, leč jen skrze mne. Kdybyste byli poznali mne, byli byste poznali i Otce mého; a od této chvíle poznáte ho a viděli jste ho.“ Dí jemu Filip: „Ukaž nám Otce a dostačí nám.“ Ježíš řekl jemu: „Tak dlouhý čas jsem s vámi a nepoznali jste mne, Filipe? Kdo vidí mne, vidí i Otce.“ — Otec přebývá ve světle nepřístupném. Bůh jest duch a Boha nikdo nikdy neviděl, a jen duchu jest viditelný, protože „duch oživuje, tělo nic neprospívá.“ Avšak ani Syn není od nikoho viděn jinak nežli Otec, jinak nežli Duch Svatý v tom, čím jest roven Otci, totiž ve svém Božství. Proto všichni, kdož viděli Pána Ježíše Krista podle lidskosti a neviděli ho a neuvěřili v něj podle ducha a božství, že jest pravý Syn Boží, jsou zavrženi; a tak i všichni, kteří vidí svátost těla Kristova, které jest posvěcováno skrze slova Páně na oltáři rukou knězovou ve způsobě chleba a vína, a nevidí a nevěří podle ducha a božství, že je to vskutku nejsvětější tělo a krev Pána našeho Ježíše Krista, jsou zavrženi, jak sám Nejvyšší dosvědčuje, řka: „Toto jest tělo mé, toto jest krev má Nového zákona,“ a „kdo jí mé tělo a pije mou krev, má život věčný.“

Proto jen kdo má ducha Páně, jenž přebývá ve svých věrných, přijímá správně nejsvětější tělo

a krev Páně; všichni ostatní, kteří nemají z toho ducha a odvažují se přijímati, odsouzení sobě jedí a pijí. Nuže synové lidští, dokavad budete tvrdého srdce? Proč nechcete poznati pravdy a uvěřiti v Syna Božího? Hle každodenně se ponižuje, jako kdysi sestoupil s královského trůnu a vešel do lůna panenského; denně sám přichází k nám jevě se pokorným, denně sestupuje s lůna Otcova na oltář do rukou kněžských. A jako se ukázal svatým apoštolům v pravém těle, tak i nyní nám se ukazuje ve svatém chlebě; a jako oni, patříce na tělo jeho, viděli pouze tělo, ale věřili, že je to sám Pán Bůh, nahlížejíce to očima duchovníma, tak i my, vidouce chléb a víno očima tělesnýma, vizme a věřme pevně, že je to jeho živé a pravé nejsvětější tělo a krev. A tím způsobem jest Pán neustále se svými věrnými, jakož sám praví: „Hle, já s vámi jsem až do skonání světa.“

O zlobě vlastní vůle.

Hospodin řekl Adamovi: „S každého rajského stromu smíš jísti; avšak se stromu poznání dobrého a zlého ať nejíš!“ Tedy se všeho rajského stromu mohl Adam jísti a dokud nejednal proti poslušnosti, nezhřešil. Neboť ten jí se stromu vědění dobrého a zlého, kdo sobě přivlastňuje svou vůli a vynáší sebe pro dobra, jež Pán mu vnuká a působí v něm; ďábelským vnuknutím pro přestoupení rozkazu dostane se mu ovoce vědění zlého a tak si zaslouží trestu.

O dokonalé poslušnosti.

Pán praví v evangeliu: „Kdo se neodříká všeho, co má, nemůže býti mým učedníkem“ a: „Kdo by chtěl život svůj zachovati, ztratí jej; kdo by však

ztratil život svůj pro mne, nalezne jej.“ Ten člověk opouští všechno, jenž sama sebe zcela vydá k poslušnosti do rukou představeného; a to jest pravou poslušností a mluví-li jen to, o čem je přesvědčen, že se to zamlouvá představenému — pokud ovšem jest to dobré. A i kdyby poddaný někdy viděl, že to, co by sám chtěl, bylo by prospěšnějším a užitečnějším jeho životu, než co rozkazuje představený, ať obětuje svou vůli Bohu; to pak, co si přeje představený, ať se snaží vykonati. Neboť ta poslušnost jest pravá a plná lásky, která vyhovuje Bohu i bližnímu. Když pak představený rozkazuje poddanému něco proti jeho svědomí, i když neposlechne, tož ať ho neopouští. A kdyby i od někoho proto musil trpěti pronásledování, ať jej tím více miluje pro Boha. Neboť, kdo se rozhodne spíše trpěti pronásledování, než aby se odloučil od svých bratří, ten zůstává opravdu v pravé poslušnosti, dává život za bratry své. Jestli mnoho řeholníků, kteří pod rouškou lepších názorů vlastních, než jak představení poroučejí, ohlížejí se nazpět a vracejí se k vývratku vlastní zvůle; jsou jako vražedníci a svým špatným příkladem zahubí mnoho duší.

Nikdo si nepřisvojuj představenství.

„Nepřišel jsem, aby mi bylo slouženo, nýbrž abych sloužil,“ praví Pán. Kdož jsou postaveni nad jiné, ať nalézají ve svém představenství jen tolik chlouby, jako by jim bylo svěřeno bratřím nohy umývati. A čím více se rmoutí proto, že jim bylo odňato představenství, než by se rmoutili, kdyby jim byla odňata povinnost umývati nohy, tím více jidášských grošů shromažďují sobě ke škodě duše.

Ničím se nehonosme, leč jen křížem Páně!

Pozoruj, člověče, jak velice tebe povznesl Hospodin Bůh, stvořiv tě k obrazu milovaného Syna svého podle těla a k podobenství svému podle duše! A všichni tvorové pod nebem slouží tvůrci svému, poznávají a poslouchají ho podle svého způsobu, lépe nežli ty! A ani zloduši ho neukřižovali sami, nýbrž tys jej s nimi křižoval a dosud křižuješ, kochaje se v neřestech a hříších. Čím se tedy můžeš chlubit? Kdybys byl i tak chytrým a moudrým, že bys měl všeho vědomost a uměl překládati všechny druhy jazyků a podrobně o nebeských věcech badati, ve všem tom se nemůžeš chlubit; neboť jeden jediný zlý duch měl a má o věcech nebeských větší vědomosti než všichni lidé, kromě ovšem toho, jemuž by Pán propůjčil zvláštní poznání nejvyšší moudrosti. Rovněž i kdybys byl krásnějším a bohatším nade všechny a kdybys třeba i zázraky konal a ďábly vymítal, všechno to stojí proti tobě a tobě to nenáleží, a nic se tím nemůžeš honositi; avšak v tomto se můžeme chlubit: ve svých slabostech, a objímati denně svatý kříž Pána našeho Jezu Krista . . .

O následování Pána.

Bratří, pozorujme všichni dobrého Pastýře, jenž pro záchranu ovcí podstoupil utrpení kříže. Ovečky následovaly ho v utrpení a pronásledování, v hladu a žízní, v nemoci a pokušení a v jiných křížích, a přijaly za to od Pána život věčný. Proto veliká hanba pro nás sluhy Boží, že světci konali skutky, ale my, vypravující a kázící o nich, toužíme za ně přijati čest a slávu.

Učenost mají provázeti dobré skutky.

Apoštol praví: „Litera zabíjí, duch však oživuje.“ Ti jsou mrtvi podle litery, kdož touží znát jen pouhá slova, aby byli jmíni za moudré mezi ostatními a mohli vydělati veliké bohatství pro příbuzné a přátele. A rovněž ti řeholníci jsou mrtvi podle litery, kteří ducha božské litery nechtějí následovati, nýbrž spíše touží jen slova znáti a jiným je vykládati. A naopak ti jsou oživeni duchem božské litery, kdož celé písmo, které znají a poznati si přejí, nepřivlastňují své tělesnosti, nýbrž slovem a příkladem je vracejí nejvyššímu Pánu Bohu, jemuž náleží všechno dobré.

Vystříhejme se závisti!

Apoštol praví: „Nikdo nemůže vysloviti „Pán Ježíš“, leč v duchu svatém;“ a „. . . není, kdo by činil dobré, není ani jednoho.“ — Kdo tedy závidí bratru svému dobro, které Hospodin mluví a koná skrze něho, dopouští se hříchu rouhání, poněvadž samému Nejvyššímu závidí, jenž mluví a koná všechno dobré.

O lásce k nepřítelům.

Pán praví: „Milujte nepřátele své, dobře čiňte těm, kteří vás nenávidí, a modlete se za ty, kteří vás pronásledují a pomlouvají.“ Ten miluje v pravdě nepřítel, kdo se nermoutí nad bezprávím sobě učiněným, nýbrž trápí se pro lásku Boží nad tím, že jeho nepřítel zhřešil, a ukazuje mu skutky lásku.

O krocení těla.

Jest mnoho takových, kteří, když sami hřeší neb bezpráví zakoušejí, často obviňují za to nepřítel

neb bližního. Ale neprávem, poněvadž každý má ve své moci toho pravého nepřítele, totiž tělo, kterým hřeší. Proto blažen ten služebník Boží, jenž takového nepřítele drží zkroceného neustále ve své moci a moudře se má před ním na pozoru, protože, dokáže-li toho, pak mu neuškodí žádný jiný nepřítel, ani viditelný ani neviditelný.

Nehněvejme se na hřích druhého!

Služebník Božímu žádná věc nesmí býti protivnou kromě hříchu. A — kdyby někdo jiný zhřešil, a služebník Boží se proto zlobil a hněval z jiného důvodu než z lásky, hromadí sobě trest. Ten sluha Boží, jenž se nehněvá ani nepobouří pro cokoliv, žije opravdu bez vlastnictví. A blaze mu, nepodří-li ničeho pro sebe, dávaje, co jest císařovo, císaři, a co jest Božího, Bohu.

Jak bývá poznán Duch Hospodinův.

Že má služebník Boží něco z Ducha Hospodínova, to může býti takto poznáno: Učiní-li Pán skrze něho něco dobrého, nesmí se tělesně proto povyšovati, ačkoli tělo se vždycky přičí všemu dobru, ale on se má tím více před svým vlastním zrakem míti za bezcenného a pokládati se za menšího před ostatními lidmi.

O trpělivosti.

Trpělivost a pokora služebníka Božího nemůže býti oceněna, dokud se mu všechno stane po vůli. Když však přijde chvíle, že ti, kdož mu měli vyhověti, naopak jej zklamou, tu jakou ukáže tenkrát trpělivost a pokoru, takovou má a ne jinou.

O chudobě ducha.

„Blahoslavení chudí duchem, neboť jejich jest království nebeské!“ — Mnozí jsou velmi horliví na modlitbách a tělo trápí mnohou zdrženlivostí a bičováním, ale jediným slovíčkem, které se zdá jejich tělesnosti bezprávné, nebo pro jedinou věc, kterou jim někdo odejme, ihned se pohoršují a zarmucují. Ti nejsou chudí duchem; kdo jest opravdu chudý duchem, ten sama sebe nenávidí a miluje i ty, kdož mu políčky dávají.

O míru.

„Blahoslavení pokojní, neboť oni synové Boží slouti budou.“ Ti jsou opravdu pokojnými, kdož při všech útrapách tohoto života zachovávají pro lásku Pána našeho Ježíše Krista pokoj v duši i těle svém.

O čistotě srdce.

„Blahoslavení čistého srdce, neboť oni Boha viděti budou.“ Čisté srdce mají, kdož pohrdají pozemskými marnostmi a nebeských statků hledají a snaží se bez ustání sloužiti Pánu Bohu a patřiti na něho, živého a pravého, čistým srdcem a duchem.

O pokorném sluhu Božím.

Blahoslaven onen služebník, jenž se nepovyšuje za dobro, které koná nebo mluví skrze něho Pán, více než za takové, které mluví nebo koná Pán skrze jiného. Hřeší ten člověk, který po bližním žádá něčeho, čeho sám nehodlá dáti ze svého Pánu Bohu.

O útrpnosti s bližním.

Blahoslaven, kdož snáší bližního podle jeho slabosti v tom, v čem by sám sobě přál býti od něho

snášen v podobném případě. Blahoslavený služebník, který všechna svá dobra odevzdává Pánu Bohu, protože, kdo něco ponechává pro sebe, utajuje peníze Pána svého, a co myslel, že má, to bude odňato od něho.

O pokorném služebníku Božím.

Blahoslavený služebník, jenž se nemá za lepšího, když jest chválen a vyvyšován od lidí, než když jest pokládán za bezcenného, hloupého a opovrženého; neboť tolik platí člověk před Bohem, jaký jest, a o nic víc. Běda tomu řeholníku, jenž jsa druhými postaven na čelné místo, zdráhá se je dobrovolně opustiti. A blaze tomu služebníku, jenž není povyšován svojí snahou a touží vždy pokořen býti pod druhými.

O řeholníku dobrém a malicherném.

Blahoslavený onen řeholník, jenž nenalézá slasti a potěšení, leč v přesvatých slovech a skutcích Páně a přivádí jimi s radostí a veselím lidi k lásce Boží. Běda řeholníku, jenž si libuje v slovech prázdných a marných a podněcuje jimi lidi k smíchu.

O nicotném řeholníku mluvkoví.

Blažený služebník, jenž nemluví v naději na odměnu a nezjevuje všech svých záležitostí, ani není náhlým k mluvení, nýbrž moudře uváží, co má mluvíti a co odpovídati. Běda řeholníkovi, který neukrývá v srdci dober, jež mu dal Pán a neukazuje jich jiným jen dobrým příkladem, ale doufaje v zisk hledí se jimi pochlubiti před lidmi řečí. Ano, dostane odměnu svou, ale kdo ho slyší, mají z toho věru málo užitku.

O trpělivosti při pokárání.

Blaze služebníku, jenž snese trest, pokárání a nařčení od jiného zrovna tak trpělivě jako kdyby sama sebe káral. Blaze mu, zůstane-li jsa kárán mírným a trpělivým, uctivě-li poslechne, pokorně se přizná a radostně pokání vykoná. Blahoslavený služebník, jenž se nestaví ihned k obraně, ale skromně přijímá hanu a důtku za hřích, pokud se nedopustí viny.

O pokoře.

Blahoslavený služebník, jenž bude nalezen tak pokorným mezi poddanými, jako kdyby byl mezi pány svými. Blaze tomu, kdo zůstává povždy pod metlou pokárání. Věrným a moudrým služebníkem jest, kdo při všech svých poklescích neváhá za ně se káti v srdci pokáním a zevně zpovědí a dosti-
učiněním.

O pravé lásce.

Blažený služebník, jenž miluje nemocného bratra, nemohoucího se mu odměniti, zrovna tak jako zdravého, který mu může všechno vynahradiť.

Blažený služebník, jenž miluje a ctí bratra nepřítomného, jako když jest s ním, a nemluví o něm za zády nic, čeho by se neodvážil říci mu v lásce v jeho přítomnosti.

Že sluhové boží mají ctíti duchovní osoby.

Blahoslavený služebník Boží, který chová důvěru k duchovním žijícím správně podle způsobu svaté Církvě římské. Ale běda těm, kdož jimi pohrdají! Byť i onino byli hříšníky, přece nikdo jich nemá odsuzovati, poněvadž Hospodin sám nechává si je k soudu. Neboť čím vznešenější jest jejich pří-

sluha nejsvětějšímu tělu a krvi Páně, kteréž sami přijímají a samojediní jiným podávají, tím větší mají hřích, kdož proti nim hřeší, větší než kdyby hřešili proti všem lidem tohoto světa.

O ctnostech zahánějících neřesti.

Kde láska k moudrosti, tam není strachu a hlouposti. Kde trpělivost a pokora, tam není hněvu ani zármutku. Kde radost z chudoby, tam není chamtivé lakoty. Kde pokoj a rozjímání, tam není nepokojného pobíhání. Kde bázeň Hospodinova vchodu do domu střeží, tam nepřítel najde přístupu stěží. Kde se pojí milosrdenství s rozvážností, tam není tvrdé nadutosti.

O ukryvání dobra, aby nebylo ztraceno.

Blahoslavený služebník, který ukládá v nebi dobra, jež mu Pán ukázal, a netouží pochlubiti se jimi lidem v naději na odměnu, poněvadž sám Nejvyšší zjeví díla jeho, komukolivěk bude chtíti. Blaze služebníku, který skrývá tajemství Hospodina Boha v srdci svém.

O UCTIVOSTI K TĚLU PÁNĚ A O ČISTOTĚ OLTÁŘE

I. Ke všem duchovním.

Považme my, všichni duchovní, jak velikého hříchu a neuvědomělosti dopouštějí se mnozí proti nejsvětějšímu tělu a krvi Pána našeho Jezu Krista, přesvatým jménům a slovům jeho napsaným, která posvěcují tělo (Páně). Vímeť, že nemůže býti těla (Páně), dokud nebude napřed posvěceno slovem

(kněžovům). Vždyť ničeho nemáme a nevidíme tělesně na tomto světě z Nejvyššího leč tělo a krev, jména a slova jeho, jimiž jsme byli stvořeni a vykoupeni ze smrti k životu.

A tu všichni ti, kdož přísluhují tak výsostně svatými tajemstvy, ať uváží u sebe, zvláště ti, kdož přísluhují nedůstojně, jak ubohé jsou mnohdy kalichy, korporály a pally, na nichž jest posvěcováno tělo a krev Pána našeho! A od mnohých jest uchováváno namístech nedůstojných, nemocným donášeno bez uctivosti a nehodně nebo nevážně bývá přijímáno a podáváno . . . Také jména a slova jeho napsaná bývají mnohdy pošlapána, protože člověk tělesnosti oddaný nechápe těch věcí, kteréž jsou Ducha Božího.

Nemáme-liž pohnuti býti ke zbožnosti proto, že sám Pán našim rukám se dává a my s ním zacházíme a jej denně do úst přijímáme? Zdaž nevíme, že máme přijíti do rukou jeho?

Protož v těch všech chybách i v jiných rychle a trvale se napravme; a kdekolivěk by bylo nejsvětější tělo Pána našeho Jezu Krista nedovoleným způsobem umístněno a opuštěno, budiž odneseno a na místě drahocenném uloženo a uzavřeno. Podobně, kde najdeme jména a slova Páně pohozena na místech nečistých, buďtež sebrána a na místě počestném uschována.

A víme, že tohle zachovávatí máme nad jiné věci svědomitěji podle rozkazu Páně a ustanovení svaté matky Církve. A kdo by tak neučinil, ať ví, že v den soudný vydá za to počet před Pánem našim Ježíšem Kristem.

Aby toto psaní bylo lépe zachováváno, vezte, že budou požehnáni od Hospodina Boha, kdož je opisem rozšíří!

II. Ke všem kustódům.

Všem kustódům bratří menších, k nimž toto psaní dojde, bratr František, Váš sluha a maličký v Pánu Bohu, pozdrav s novými znameními na nebi i na zemi, kteráž jsou veliká a nejvznešenější u Pána, ale od mnohých řeholníků a druhých lidí za malichernosti pokládána.

Prosím Vás více než sám ze sebe mohu, abyste, kdy je to slušno a uvidíte, že by to co pomohlo, duchovním osobám pokorné prosby přednášeli, aby nejsvětější tělo a krev Pána našeho Ježíše Krista a jeho svatá jména a slova, která posvěcují tělo, nade vše v uctivosti měli. Kalichy, korporály, oltářní ozdoby a všechno, co náleží ke mši svaté, mají míti drahocenné. A je-li někde nejsvětější tělo Páně uchováváno chudobně, budiž uloženo a uzavřeno tak, jak Církev stanoví, k nemocným budiž nošeno s velikou uctivostí a podáváno s pravou nábožností. Též jména a slova Páně napsaná, kdekolivěk budou nalezena na místech nečistých, buďtež sebrána a počestně uložena.

A při každém kázání napomínejte lidu k pokání a, že nikdo nemůže býti spasen bez přijímání nejsvětějšího těla a krve Páně. A když jest od kněze obětováno na oltáři, nebo neseno k nemocnému, ať všichni vzdají chválu, slávu a čest Hospodinu Bohu živému a pravému pokleknutím.

A o chvále jeho budete zvěstovati a kázati všem národům, aby každou hodinu, a když zvony vyzvávají, veškerý lid po celé zemi vzdával chvály a díky všemohoucímu Bohu.

A ke kterýmkoliv mým bratřím kustódům dojde toto psaní a oni je opíší a u sebe budou nositi a pro bratry kazatele a představené dají je opsati a všech-

no, co v něm napsáno, budou kázati až do smrti, —
věztež, že mají požehnání Hospodina Boha a moje.
Tak budiž skrze pravou a svatou poslušnost.
Amen.

POZDRAVENÍ CTNOSTÍ

Zdráva buď, královno Moudrosti, pozdrav tě
Pán s tvou sestrou svatou a čistou Prostností!

Paní svatá Chudobo, pozdrav tě Pán s tvou
sestrou svatou Pokorou!

Paní svatá Lásko, pozdrav tě Pán s tvou sestrou
svatou Poslušností!

Všechny přesvaté ctnosti, pozdrav vás Pán, od
něhož vycházíte a přicházíte!

Není člověka vůbec na světě, který by jedinou
z vás mohl míti, aniž by napřed umřel (sobě). Kdo
jednu má a druhých neuráží, všechny má; a kdo
jedinou urazí, žádné nemá a všechny urazí.

A každá z nich zahání neřesti a hříchy.

Svatá Moudrost zahání Satana a všechny zloby
jeho.

Čistá svatá Prostnost zahání veškeru moudrost
tohoto světa a chytrost těla.

Všechna Chudoba zahání všechnu lakotnou chti-
vost a starosti tohoto světa.

Svatá Pokora zahání pýchu a všechny syny toho-
to světa a vše, co na světě jest.

Svatá Láska zahání všecka ďábelská a tělesná
pokušení a všechny tělesné strachy.

Svatá Poslušnost zahání všechny tělesné a hmo-
tné touhy a užívá umrtveného těla svého k po-
slušnosti ducha a k poslušnosti bratra svého a
činí člověka poddaným všem lidem tohoto světa
a netoliko lidem, nýbrž také všem zvířatům a

šelmám, aby mohli naložiti s ním, jak by chtěli, pokud jim bude dáno od Hospodina s výsosti.

O ŘEHOLNÍM BYDLENÍ V POUSTEVNÁCH

Kdo chtějí po řeholnicku přebývati v poustevnách, ať jsou tři, nebo nejvýše čtyři bratři spolu. Dva z nich ať jsou matkami a ať mají dva nebo nejméně jednoho syna. Onino ať zachovávají život Marty a druzí dva život Marie Magdalény.

Ti dva, co jsou matkami, ať žijí životem Marty, a dva synové životem Marie a ať mají jednu poustevnu a v ní každý pro sebe jednu celu, ke spánku a modlitbě. A vždycky ať říkají kompletář denních hodinek hned po západu slunce a snaží se zachovávat mlčení; a říkají hodinky své a z jitra ať vstanou a nejprve hledají království Božího a spravedlnosti jeho. Ať pak říkají hodinku první, jak se patří, a po terci ať přeruší mlčení a jdou ke svým matkám a podle libosti mohou u nich prositi o almužnu jako nepatrní žebráci pro lásku Pána Boha. A potom ať říkají šestou a devátou a nešpory v tu hodinu, kdy to má býti.

Ať nedovolí žádné osobě vstoupiti do poustevny, již obývají, ani ať tam sami nejedí. Ti pak bratři, kteří jsou matkami, ať se snaží zůstatí odděleni ode všech lidí a skrze poslušnost svého Ministra ať pečují o syny své, aby jiná osoba nemusela přijíti s nimi do styku. A oni synové ať nemluví s nikým jiným, leč se svými matkami a s ministry a se svým kustódem, když je ráčí navštívití s požehnáním Božím. Synové pak ať za čas převezmou úkol matek, aby se po vzájemné dohodě vystřídali. Ať se snaží, aby shora uvedené bedlivě a horlivě zachovávali.

Ř E H O L E

PRVNÍ ŘEHOLE

Ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého. Amen. Ten jest život evangelia Ježíše Krista, za jehož povolání a potvrzení prosil bratr František papeže Innocence a pan papež jej potvrdil a povolil jemu i bratřím jeho, přítomným i budoucím.

Bratr František a každý, kdo bude hlavou tohoto řádu, slibuje poslušnost a úctu panu Innocentovi (papeži) a jeho nástupcům, a všichni ostatní bratři jsou zavázáni poslouchati bratra Františka a jeho nástupců.

Řehole a život těchto bratří tento jest, totiž žítí v poslušnosti, v čistotě a bez vlastnictví a jíti ve šlépějích učení Pána našeho Ježíše Krista, jenž dí: „Chceš-li dokonalým býti, jdi, prodej, co máš, a dej chudým, a budeš míti poklad v nebi; a pojď a následuj mne.“ A: „Chce-li kdo za mnou přijíti, zapři sebe sám a vezmi kříž svůj a následuj mne.“ — Též: „Jde-li kdo ke mně a nemá v nenávisti otce svého a matky své i manželky a dítek a bratrů i sester svých, ano i života svého, nemůže býti mým učedníkem.“ — A: „Každý, kdo opustí dům neb bratry neb sestry neb otce neb matku neb manželku neb dítky neb pole pro jméno mé, stokrát více vezme a život věčný v dědictví dostane.“

Bratří ať jsou menšími! Neboť od této chvíle chci, aby se nazývalo toto bratrstvo Řád bratří Menších.

Ať se vystříhají bratří, aby se neukazovali na venek zachmuřenými a zasmušilými pokrytci, nýbrž

ať se jeví veselými v Pánu, jasnými, příjemnými a slušně úslužnými.

Mějmež se tedy na pozoru, abychom, opustivše všecko, neztratili pro takovou maličkost (t. j. peníze a statky) království Božího. Nalezneme-li někde peníze, nestarejme se o ně více než o prach, po němž nohama šlapeme.

DRUHÁ ŘEHOLE

Ve jménu Otce i Syna i Ducha Svatého. Amen.

To jest život evangelia Jezu Krista, za jehož povolání a potvrzení prosil bratr František pana papeže Innocence, a pan papež jej povolil a potvrdil jemu i bratřím jeho, přítomným a budoucím. Bratr František a každý, kdo bude hlavou tohoto řádu, slibuje poslušnost a úctu papeži Innocenci a jeho nástupcům a všichni ostatní bratři jsou zavázáni poslouchati bratra Františka a jeho nástupců.

Hlava I.

Že bratři mají žíti v poslušnosti, bez vlastnictví a v čistotě.

Řehole a život těchto bratří jest ten: Totiž žíti v poslušnosti, čistotě a bez vlastnictví, a následovati učení a šlépějí Pána našeho Ježíše Krista, který dí: „Chceš-li dokonalým býti, jdi, prodej, co máš, a budeš míti poklad v nebi; a pojď a následuj mne. Chce-li kdo za mnou přijíti, zapři sebe sám a vezmi svůj kříž a následuj mne.“ Potom dí: „Jde-li kdo ke mně a nemá v nenávisti otce svého a matky své i manželky a dítek a bratrů i sester svých, ano i života svého, nemůže býti mým učedníkem.“ — A: „Každý, kdo opustí dům neb bratry neb

sestry neb otce neb matku neb manželku neb dítky neb pole pro jméno mé, stokrát více vezme a život věčný v dědictví dostane.“

Hlava II.

O přijímání a obleku bratří.

Přijde-li někdo k našim bratřím, chtěje z Božího vnuknutí přijmouti tento život, budiž od nich laskavě přijat; rozhodne-li se pevně přijmouti náš způsob života, ať se bratří velmi chrání, aby se nevměšovali do jeho časných záležitostí, nýbrž ať jej co nejrychleji uvedou k svému ministru. Ministr pak ať ho laskavě přijme, povzbudí a dokonale mu vyloží způsob našeho života. Potom ať svrchu jmenovaný, chce-li a může-li duchovně, prodá vše, co má, a snaží se rozdati to chudým. Ať se však varují bratří a ministři bratří, aby se nevměšovali nikterak do jeho záležitostí. Ať nepřijímají od něho peněz ani sami, ani skrze prostředníka. Potřebují-li, mohou přijmouti jiné potřeby životní, vyjma peněz, jako jiní chudí. Když se navrátí, ať mu propůjčí ministr oděv zkušební na jeden rok, totiž dva hábity bez kapuce, cingulum, spodní šat a kaparon až k cingulu. Po dokončeném roku a lhůtě zkušební ať jest přijat ke slibu poslušnosti. Potom mu nebude volno vstoupiti do jiného řádu, ani mimo poslušnost se potulovati dle rozkazu sv. Otce, neboť dle evangelia, „žádný, kdo vztahuje ruku svou k pluhu a ohlíží se nazpět, není způsobilý pro království Boží.“

Přijde-li však někdo, jenž nemůže rozdati svého jmění bez překážky, ač si duchovně přeje učiniti to, ať je opustí a postačí mu to. Nikdo nebudiž přijat proti způsobu a ustanovení svaté Církve.

Ti pak bratří, kteří poslušnost slíbili, ať mají jeden hábit s kapucí a jiný bez kapuce, bude-li třeba; potom cingulum a spodní šat. Všichni bratří ať se odívají šaty lacinými a s požehnáním Božím mohou je spravovati suknem a jinými záplatami; praví Pán v evangeliu: „Kdo se měkkým rouchem odívají, v domech královských jsou.“ I když budou nazýváni pokrytci, přece ať neustanou dobře činiti. Ať nehledají drahých šatů na tomto světě, aby mohli míti roucho nesmrtelnosti a slávy v království nebeském.

Hlava III.

O církevních hodinkách a postu.

Pán praví: „Toto pokolení zlých duchů nemůže ničím vyjíti leč modlitbou a postem.“ A opět dí: „Když se postíte, nebuďte jako pokrytci zasmušilí.“ „Bděte a modlete se, abyste nevešli v pokušení.“ „Když se modlíte, říkejte: Otče, posvět se jméno tvé!“ Proto všichni bratří, jak klerici, tak laici, ať konají církevní hodinky, chvály a modlitby, dle toho, jak se mají vykonávati. Klerici ať se modlí hodinky; ať se modlí za živé i za mrtvé podle způsobu kleriků Římské Církve. Za nedostatečnost a nedbalost bratří ať se modlí každého dne: „Smiluj se nade mnou, Bože!“ s Otčenášem; za bratry zemřelé ať se modlí: „Z hlubokosti volám k tobě, Hospodine.“ Potřebné knihy pro konání hodinek mohou míti. I laikům, kteří umějí čísti žaltář, budiž dovoleno jej míti. Jiným však, kdo neumějí čísti, nebuď dovoleno míti knihu.

Laici pak ať se modlí „Věřím v Boha“ a dvacet čtyři Otčenáše se Sláva Otci za jitřní, za chvály pak pět; za první (hodinku) Věřím v Boha a sedm Ot-

čenášů za Sláva Otcí. Za třetí, šestou, devátou, za každou z těchto hodin sedm Otčenášů se Sláva Otcí. Za nešpory pak dvanáct; za doplněk sedm a Věřím v Boha se Sláva Otcí. Za mrtvé sedm Otčenášů a „Odpočinutí věčné“. Za nedostatečnost a nedbalost bratří tři Otčenáše každého dne.

Také ať se postí všichni bratří od svátku Všech Svatých až do Narození Páně a od Zjevení Páně, kdy Pán náš Ježíš Kristus počal se postiti, až do Velikonoc. V jiných dobách však nejsou zavázáni podle tohoto života k postu, leč v pátek. Dle svatého evangelia smějí požívatí ze všech pokrmů, které jsou jim předkládány.

Hlava IV.

Čím se mají řídití ministři a druzí bratří.

Ve jménu Páně! Všichni bratří, ustanovení za ministry a sluhy bratří, ať usadí v provinciích a v těch klášteřích, kde budou, své bratry a ať je často visitují, duchovně napomínají a posilují. A všichni ostatní bratří moji požehnaní ať jich pilně poslouchají v tom, co vidí, že jest ke spáse duše a není proti našemu životu. Ať jednají mezi sebou podle slov Páně: „Všechno, cokoli chcete, aby vám činili lidé, i vy činite jim, a co ty nechceš, aby se ti stalo, nečiň druhému.“ Ať se rozpomenou ministrové a služi, že Pán praví: „Nepřišel jsem, aby mi bylo slouženo, nýbrž abych sloužil,“ a že jest jim svěřena péče o duše bratří; bude-li někdo z nich zavržen jejich vinou a špatným příkladem, v den soudu budou povinni vydati počet před Pánem Ježíšem Kristem.

Hlava V.

O napominání bratří hřešicích.

A proto střežte duše své i svých bratří, neboť hrozné jest upadnouti v ruce Boha živého! Prikáže-li však některý ministr někomu z bratří něco proti našemu životu nebo proti jeho svědomí, nemusí ho poslechnouti; neboť není poslušnosti tam, kde jest páchán poklesek nebo hřích. Všichni však bratří, kteří jsou poddáni ministrům a služebníkům bratří Menších, ať rozumně a bedlivě skutky ministrů a služebníků uváží, a vidí-li některého žijícího tělesně a nikoliv duchovně podle naší řehole, nenapraví-li se po třetím napomenutí, ať jej ohlásí na svatodušní kapitule ministrově a sluhovi celého bratrstva a to beze strachu a bázně. Je-li pak mezi bratřími, kdekoliv jsou, některý bratr, který chce žíti tělesně a nikoliv duchovně, ať ho jeho spolubratří s bedlivou mírností napomínají, poučují a kárají. Nechce-li se však po trojím napomenutí napravit, ať jej co nejrychleji pošlou, nebo oznámí svému ministru a sluhovi; ten ať s ním naloží, jak uzná za dobré ve jménu Božím.

Ať se všichni bratří, jak ministři a sluhové, tak i ostatní, vystříhají hněvu pro hřích nebo špatný příklad druhého; protože ďábel usiluje pro hřích jednotlivce zničiti mnohé. Naopak ať mu duchovně pomáhají dle možnosti, „neníť zdravému potřebí lékaře, nýbrž nemocnému.“

Taktéž ať nemají bratří moci ani vlády, zvláště mezi sebou navzájem. Pravíť Pán v evangeliu: „Víte, že knížata národů panují nad nimi a velmoži provádějí moc svou nad nimi. Ne tak budiž mezi bratry, nýbrž kdo chce státi se mezi nimi větším,

budiž jejich ministrem a sluhou“, „a kdo jest mezi nimi větším, budiž jako menší.“

A žádný bratr ať nečiní nebo neříká zle druhému, nýbrž ať si slouží v lásce duchovní a poslouchají se navzájem. To jest pravá a svatá poslušnost Pána našeho Ježíše Krista. Všichni bratří, vezte, že, uchýlí-li se kdo nějak od přikázání Páně a vybočí z poslušnosti, jest podle slov proroka zlořečen a bez požehnání poslušnosti, dokud setrvá vědomě v takovém hříchu. Vytrvají-li však v příkazech Páně, jež slíbili zachovávatí skrze svaté evangelium a svou řeholi, vezte, že žijí v pravém poslušenství a požehnání jsou od Hospodina.

Hlava VI.

Že se bratří mají utíkati k ministru a že se nemá nazývati některý bratr priorem.

Když bratří nemohou někde zachovávatí našeho života, ať se co nejrychleji utekou ke svému ministru, a ať mu to oznámí. Ministr pak ať se snaží postarati se o ně tak pečlivě, jak by sobě přál, kdyby se nalézal v podobném případě. A nikdo ať se ne nazývá priorem, nýbrž ať se nazývají všichni vespolek „menší bratří“ a jeden druhému ať myje nohy.

Hlava VII.

O způsobu služby a práce.

Všichni bratří, kdekoliv budou ve službě neb na práci u jiných, ať nejsou komorníky, ani dvořany, ani správci domů svých pánů, ani ať nepřijímají úřadu, jenž by působil pohoršení nebo škodu jejich duši, avšak ať jsou menšími a poddanými všech bydlících v tom domě.

Bratří, kteří umějí pracovati, ať pracují, a sice ať konají řemeslo, které umějí, není-li proti spáse jejich duše a mohou-li je zastávati počestně. Neboť praví prorok: „Že z práce rukou svých jísti budeš, blahoslavený jsi a dobře tobě bude.“ Apoštol pak dí: „Nechce-li kdo pracovati, ať nejl.“

Každý buď stálým v tom řemesle a zaměstnání, k němuž jest povolán. Za práci mohou přijímati všechno potřebné, mimo peníze. A bude-li třeba, ať chodí po žebrotě jako jiní chudí. Mohou míti náradí a nástroje potřebné pro své práce.

Všichni bratří ať se snaží zabývati se dobrými skutky, neboť psáno jest: „Čiň vždy něco dobrého, aby tě nenalezl ďábel nezaměstnaného.“ A opět: „Lenost jest nepřítelkou duše.“ Proto mají služebníci Boží vždy býti zaneprázdněni modlitbou nebo jiným dobrým zaměstnáním.

Ať se vystříhají bratří, kdekoliv budou i v poustevnách, nebo i jinde, aby si nepřivlastňovali žádného místa, ani pro jiné nehájili. Ať přijmou laskavě každého, kdo k nim přijde, přítele nebo nepřítel, i zloděje a lupiče. Kdekoliv jsou nebo budou bratří, ať se duchovně ctí a jeden druhého si váží bez reptání. Ať se vystříhají bratří, aby se neukazovali na venek zasmušilými a zachmuřenými pokrytci, nýbrž ať se jeví veselými v Pánu, jasnými, příjemnými a slušně úslužnými.

Hlava VIII.

Že bratří nemají přijímati peněz.

Pán přikazuje v evangeliu: „Vizte a chraňte se všeliké zlosti a lakoty; odlučtež se od starostí světa a pečlivostí tohoto života.“ Proto žádný bratr, ať je kdekoliv a jde kamkoliv, ať nikterak nenosí, nepři-

jímá, ani nezprostředkuje přijímání peněz a mincí, ani k opatření si šatu, ani knih, ani za mzdu práce a vůbec v žádném případě, leč v zřejmých potřebách pro nemocné; nemámeť pokládati peněz a mincí za cennější než kamení. Kdo touží po penězích aneb cení je více než kamení, toho chce ďábel ošáliti. Mějme se tedy na pozoru, abychom, opustivše všechno, neztratili pro takovou maličkost království Božského. Nalezneme-li někde peníze, nestarejme se o ně více než o prach, po němž nohama šlapeme; neboť „marnost nad marnost a všechno marnost.“ Kdyby však se stalo — nedej, Bože! — že by některý bratr přijímal nebo měl peníze, kromě zmíněné potřeby pro nemocné, všichni bratři ať jej mají za bratra nepoctivce, zloděje, lupiče a lichváře, pokud se opravdu nepolepší.

Bratři ať nikterak nepřijímají, ani nezprostředkují, ani nevydělávají, ani výdělku nebo almužny peněžité neobstarávají pro nějaké domy nebo ústavy, ani ať neprovázejí osob konajících sbírky pro takové domy nebo ústavy. Jiných však služeb, které neodporují našemu životu, mohou bratři zastávat s požehnáním Božím. Mohou však sbírat almužny pro zřejmé potřeby malomocných. Přece však ať se bedlivě vyhýbají penězům. Podobně ať se mají bratři na pozoru, aby nechodili světem za nějakým mrzkým ziskem.

Hlava IX.

Jak mají prositi o almužnu.

Všichni bratři ať se snaží následovati pokory a chudoby Pána našeho Ježíše Krista. Ať si vzpomenu, že nám ničeho jiného netřeba z celého světa, leč jak praví apoštol: abychom měli obživu

a oděv a spokojíme se s tím. Ať se radují, když se stýkají s neváženými a opovrženými osobami, s chudými a potřebnými, nemocnými a malomocnými a se žebráky u cest. Bude-li potřeba, ať jdou pro almužnu bez ostychu a ať se rozpomenou, že náš Pán Ježíš Kristus, Syn Boha, učinil svou tvář jako skálu tvrdou a neostýchal se, státi se pro nás chudým a pocestným a žil z almužny sám i blahoslavená Panna i jeho učedníci. — Když se jich budou lidé štítiti a odeprou jim almužny, ať za to poděkují Bohu, neb za ta příkoří dostane se jim veliké odměny před soudnou stolicí Pána našeho Ježíše Krista. Vězte, že tam nebude jimi pohrdáno, nýbrž těmi, že jim činili příkoří. Almužna jest odkazem a spravedlností, jíž se mají skvíti chudobní, a kterou nám získal Pán náš Ježíš Kristus. Bratří, kteří obdrževše ji přidají k tomu svou píli, dostanou velikou odměnu. I pro dárcce dobudou zásluh; neboť všechna díla lidská na tomto světě zaniknou, avšak za laskavě udělenou almužnu budou dárcové odměněni od Pána.

Bratří ať projevují bez obavy jeden druhému své potřeby, aby mu jich zaopatřil a jemu posloužil. Ať miluje a pečuje každý o svého bratra jako matka miluje a kojí své dítě, a v tom kéž jim dá Bůh milost! — Kdo jí, nepohrdej tím, jenž nejí, a kdo nejí, neodsuzuj toho, jenž jí.

Dle potřeby mohou všichni bratří, kdekoliv budou, požívati všech pokrmů, jež mohou jísti ostatní lidé, jak dí Pán v evangeliu o Davidovi, kterak jedl chleby předkladné, jichž neslušelo jísti leč kněžím.

Vzpomeňte však slov Páně: „Mějte se na pozor, aby srdce vaše se neobtížila opojeností a opilstvím a péčemi tohoto života, aby onen den nepřišel

na vás náhle; neboť jako osidlo přijde na všechny, kteří obývají na povrchu veškeré země.“

V čas zřejmé potřeby ať se postará každý o to, čeho se mu nedostává, podle milosti Boží, ježto nedostatek není vázán zákonem.

Hlava X.

O nemocných bratřích.

Onemocní-li někde bratr, ať ho ostatní bratři nepustí, nýbrž budiž ustanoven jeden, nebo podle potřeby více bratří, kteří mu mají posluhovati, jak by sobě přáli, aby sami byli ošetřováni. V největší potřebě mohou jej svěřiti některé osobě, která jest schopna ošetřovati ho. Prosím nemocného bratra, aby děkoval za vše svému Stvořiteli; ať si přeje býti takovým, jakého jej chce Bůh míti, ať zdravého ať nemocného, protože všechny, které ustanovil Bůh k životu věčnému, vychovává ostny útrap a nemocí a lítosti duše, jak praví: „Já kárám a trestám ty, které miluji.“ Bude-li však hněvivým a zlostným na Boha nebo na bratry, nebo bude-li neústupně žádati léků, touže přílišně ulehčiti tělu, nepříteli, majícímu brzo umříti, špatně se mu povede a jest člověkem tělesným a nejedná jako bratr, protože miluje více tělo než duši.

Hlava XI.

Že se bratři nemají pomlouvati, ani na cti utrhati, nýbrž milovati se vespolek.

Všichni bratři ať se vystríhají pomluvy a hádek; a podle milosti Boží ať zachovávají mlčení. Ať se neprou mezi sebou ani s druhými, nýbrž ať se nejprve snaží pokorně odpovídati slovy: „Služebníci

neužiteční jsme.“ Ať se nehněvají, neboť každý, kdo se hněvá na bratra svého, hoden bude soudu. Kdo by však řekl bratru svému, „hlupče“, hoden bude velerady, a kdo by řekl „blázne“, hoden bude pekelného ohně. — Ať se vzájemně milují, podle slov Páně: „Toto jest přikázání mé, abyste se milovali vespolek, jako jsem já miloval vás.“ Vzájemnou lásku ať si ukazují skutky podle slov apoštolských: „Nemilujme slovem, ani jazykem, nýbrž skutkem a v pravdě.“ Ať nikomu neutrhají na cti, ani proti bližnímu nereptají, aniž pomlouvají; neboť jest psáno: „Nadymač a člověk jazyka dvojího jest Bohu protivný.“ Ať jsou všichni slušně mírní, prokazující veškerou vlídnost ke všem lidem; ať neposuzují a nezavrhují jiných. Podle slov Páně, ať neodsuzují nejmenších hříšků jiných, nýbrž, ať se raději rozpomenou na své hříchy v hořkosti duše. Ať se snaží vejíti branou těsnou, protože praví Pán: „Jak těsná jest brána a úzká cesta, která vede k životu, a málo jest těch, kteří ji nalézají!“

Hlava XII.

O nezřízených pohledech a styku se ženami.

Všichni bratří, kdekoliv bydlí, neb kamkoliv jdou, ať se vystříhají nezřízených pohledů a častého styku se ženami. Nikdo ať se s nimi neradí o samotě, nebo cestou nejde s nimi sám, nebo u stolu s nimi sám nejí. Kněz ať s nimi mluví počestně, dává jim návod k pokání nebo jinou duchovní radu. Žádná žena vůbec ať není přijata některým bratrem do řehole; jen dle jeho duchovní rady ať koná pokání, kde sama bude chtít. A velmi sebe všichni ostříhejme a zachovávejme všechny údy

čisté, neboť praví Pán: „Každý, kdo hledí na ženu, aby jí požádal, již cizoložil s ní v srdci svém.“

Hlava XIII.

O trestu za hřích smilstva.

Kdyby některý bratr svedením ďábelským dopustil se smilstva, ať odloží úplně hábit, kterého pozbyl pro svou ohavnost, a ať jest z našeho řádu úplně zahrán. Potom ať koná pokání za hříchy.

Hlava XIV.

Jak mají bratři jíti světem.

Kdykoliv jdou bratři světem, ať ničeho neberou na cestu, ani hole, ani mošny, ani chleba, ani peněz. Do kteréhokoli domu vejdou, napřed ať řeknou: „Pokoj domu tomuto!“ A pokud jsou v tom domě, ať jedí a pijí, co mají. Ať neodpírají bezpráví a urážkám na nich páchaným; nýbrž udeří-li je někdo v pravé líce, ať nastaví i druhé; a kdo jim vezme plášť a šat, ať mu nebrání. Ať se odevzdají Všemohoucímu a od toho, jenž bere, co jest Jeho majetkem, ať ho nežádají zpět.

Hlava XV.

Ať bratři nemají soumarů a nejezdí koňmo.

Nařizují všem svým bratřím, klerikům i laikům, když jdou světem, třebaže neschůdnými krajinami, aby neměli nijak ani u sebe, ani u jiných nějakého soumara. Není jim též dovoleno koňmo jezdit, nejsou-li nuceni chorobou nebo zřejmou potřebou.

Hlava XVI.

O těch, kteří jdou mezi Saraceny a jiné nevěřící.

Pán praví: „Hle, já posílám vás jako ovce mezi vlky; buďte tedy opatrní jako hadové a prostí jako holubice.“ Proto, budou-li někteří bratří z vnuknutí Božího chtít jíti mezi Saraceny a jiné nevěřící, ať jdou s dovolením svého ministra a služebníka. Ministr pak ať jim dovolí a neodpírá jim toho, vidí-li, že jsou schopni k tomuto poslání. Neboť, bude-li jednati v tom neb v jiných věcech nesvědomitě, bude povinen zodpovídati se Pánu. Kterí bratři pak tam jdou, mohou dvojím způsobem duchovně obcovati mezi cizinci. První způsob jest, že nebudou začínati hádek a sporů, nýbrž že budou ochotni poddáni býti všelikému zřízení lidskému pro Boha a tak životem ukazovati, že jsou křesťany. Druhý způsob je, že jim podle vůle Boží budou hlásati slovo Boží, aby uvěřili v Boha Otce všemohoucího, Syna a Ducha svatého, Stvořitele všeho, Syna Vykupitele a Spasitele, aby mohli býti pokřtěni a státi se křesťany, protože, „nenarodí-li se kdo znova z vody a z Ducha svatého, nemůže vejíti do království Božího.“

Tato a jiná slova podle vůle Boží jim mohou zvěstovati, neboť praví Pán v evangeliu: „Každý, kdo mě vyzná před lidmi, toho vyznám i já před Otcem svým, jenž jest v nebesích. Kdo však by se styděl za mne a za slova má, za toho bude se stydět Syn člověka, když přijde ve slávě své i Otcově a svatých andělů.“

Všichni bratří všude ať jsou pamětlivi, že se obětovali a tělo svoje vydali Pánu našemu Ježíši Kristu; z lásky k němu mají sebe vydávati za kořist nepřátelům viditelným i neviditelným, neboť praví: „Kdo

ztratí život svůj pro mne, nalezne jej. Blahoslavení, kteří protivenství trpí pro spravedlnost, neboť jejich jest království nebeské. Jestli mne pronásledovali, i vás budou pronásledovati. Když pak budou vás pronásledovati v městě tomto, utecte do jiného. Blahoslavení jste, když pro mne budou vás tupiti a pronásledovati a mluviti všecko proti vám lhouce: radujte se a veselte se, neboť odplata vaše hojná jest v nebesích. Ale pravím vám, svým přátelům: Nebojte se těch, kteří zabíjejí tělo, a potom nemají více, co by učinili. Hleďte, ať se nepolekáte! Vytrvalostí svou získáte duše své. Kdo však vytrvá až dokonce, ten spasen bude.“

Hlava XVII.

O kazatelích.

Žádný bratr ať nekáže proti způsobu a ustanovení svaté Církve a bez dovolení svého ministra. Ať se chrání ministr, aby nedal někomu dovolení nerozvážně. Všichni bratří mají kázati svými skutky. — Žádný ministr nebo kazatel ať si nepřisvojuje ministerství ani úřadu kazatelského, nýbrž, kdykoliv mu bude rozkázáno, ať jej bez odporování složí. Pročež prosím s láskou, která jest Bůh, všech svých bratří, kazatelů, řečníků a pracovníků, kleriků i laiků, aby se snažili ve všem býti skromni, aby se nevychloubali a neradovali se ze svého úspěchu, ani se uvnitř nevyvyšovali z dobrých slov a skutků, a vůbec ze žádného dobra, které kdy mluví, činí a působí Bůh v nich a skrze ně, podle výroku Páně: „Z toho se neradujte, že duchové se vám poddávají!“

Pevně budme toho pamětlivi, že naším majetkem jsou jen chyby a hříchy. Více z toho se máme radovati, když upadáme v rozličná pokušení a když sná-

šíme jakékoliv úzkosti a trudy duše i těla na tomto světě pro život věčný. Varujme se tedy, bratří, vši pýchy a marnivé slávy! Střezme se moudrosti tohoto světa a tělesné opatrnosti! Neboť duch těla touží a snaží se dychtivě po mnohých řečech, ale málo po dobrých skutcích a nehledá zbožnosti a svatosti duše, nýbrž hledí dosíci nábožnosti a svatosti vnější, před lidmi. Tak jednají ti, o nichž praví Pán „Amen, pravím vám: vzali odplatu svou.“ (Mat. 6, 16.) Duch Boží však žádá, aby tělo bylo umrtveno, opovrženo, bezcenno a neváženo a zahanbeno a snaží se dosíci pokory, trpělivosti, čisté prostnosti a pravého míru duševního. Nade vše touží po Boží bázni, Boží moudrosti a božské lásce Otce, Syna a Ducha Svatého.

Všechna dobra obětujemež Bohu nejvyššímu a vznešenému a uznávejme, že jen jemu náleží; za všechna jemu děkujeme, od něhož všechna dobra vycházejí, jenž jsa jediný nejvyšší a pravý Bůh, ať všechno má v moci, jemuž buď vzdávána a od něho přijata všeliká čest a úcta, všeliká chvála a požehnání, všeliká milost a sláva, jemuž náleží všechno dobro, jenž jediný jest dobrý. Kdykoliv vidíme nebo slyšíme, že jest Bůh slovy neb skutky urážen, dobrořečme a dobře čiňme mu na zadostučinění a chvalme jej, kterýž jest požehnaný na věky věkův. Amen.

Hlava XVIII.

Jak se mají shromažďovati ministři.

Každý ministr může se shromažďovati každoročně se svými bratřími na kterémkoliv místě na den sv. archanděla Michala, aby s nimi jednal o věcech týkajících se Boha. Ministři z krajin zaalpských a zámořských ať přijdou jednou za tři roky

a ostatní ministři každý rok na svatodušní kapitulu do kláštera sv. Marie v Porciunkuli, ačli nebude jinak nařízeno od generálního ministra a služebníka celého řádu.

Hlava XIX.

Že všichni bratři mají žiti po katolicku.

Všichni bratři ať jsou katolíky, ať žijí a mluví po katolicku. Bloudí-li někdo slovem nebo skutkem ve víře a v katolickém životě, a nenapraví-li se, budiž vůbec z našeho řádu vyloučen. Ostatní duchovní a řeholníky mějme za své pány ve věcech, které se týkají spásy duše a neodchylují se od naší řehole; ctěmež v Pánu jejich stav, úřad a správu.

Hlava XX.

O zpovědi bratři a přijímání těla a krve Pána našeho Ježíše Krista.

Bratři moji požehnaní, klerici i laici, ať se zpovídají kněžím našeho řádu. Když není možno, ať se zpovídají jiným svědomitým a katolickým kněžím s pevným přesvědčením, že, ať přijmou pokání a rozhřešení od kteréhokoli kněze, budou beze vší pochyby od hříchů osvobozeni, jestliže jen vykonají pokorně a pevně uložené pokání. Když však nenajdou ani světských kněží, ať vyznají hříchy svému bratru, jak praví apoštol Jakub: „Vyznávejte se tedy jedni druhým z hříchů svých.“ Přece však ať nepřestanou utíkat se ke kněžím, protože moc zdržovati a odpouštěti hříchy mají pouze kněží. Tak s pokornou lítostí se vyzpovídajíce, ať přijmou tělo a krev Pána našeho Ježíše Krista s velikou pokorou a uctivostí, majíce na paměti jeho slova: „Kdo jí mé

tělo a pije mou krev, má život věčný,“ a „To číňte na mou památku.“

Hlava XXI.

O chvále a povzbuzení, které mohou konati všichni bratři.

A toto nebo takové povzbuzení a chválu všichni bratři moji mohou s požehnáním Božím kázati lidem, kdykoli se jim bude líbiti. „Bojte se a ctěte, chvalte a dobrořečte, děkujte a klaňte se Pánu Bohu všemohoucímu v Trojici a Jednotě, Otci i Synu i Duchu svatému, stvořiteli všehomíra. Číňte pokání, přinášejte hodné ovoce pokání, neboť vězte, že brzo zemřete. Dávejte a bude vám dáno, odpouštějte a bude vám odpuštěno, neodpustíte-li vy, neodpustí ani Otec váš nebeský hříchů vašich. Vyznávejtež se ze všech svých hříchů, neboť blaze těm, kteří umírají v kajícnosti, neboť vejdou do království Božího; běda však těm, kdož neumírají v pokání, neboť budou syny ďábla, jehož skutky konají, a přijdou do ohně věčného. Vystříhejte se a zdržujte všeho zlého a vytrvejte až do konce v dobro.“

Hlava XXII.

Napomenutí bratři.

Uvažujme, bratři, co praví Pán: „Milujte nepřátele své, dobře číňte těm, kteří vás nenávidí.“ Vždyť sám Pán náš Ježíš Kristus, jehož šlépějí máme následovati, i zrádce svého jmenoval přítelem a katanům se dobrovolně k ukřižování vydal. Přáteli našimi jsou tudíž všichni, kdož nám nespravedlivě působí nátisk a soužení, hořkosti a zahanbení, bezpráví a úzkosti, bolesti a smrt. Za to všecko je máme

velice milovati, poněvadž za to, čím nás trápí, dosáhneme života věčného. Mějme v nenávisti své tělo s jeho poklesky a hříchy, protože, žijeme-li tělesně, zbavujeme se lásky Pána našeho Ježíše Krista i života věčného a řítíme se do pekla. Jsmeť všichni vlastní vinou zlí, bídní, dobrou odpírající, zlu naklonění a svévolní, jak o tom praví Pán v evangeliu: „Ze srdce zajisté vycházejí zlé myšlenky, vraždy, cizoložství, smilstva, krádeže, křivá svědectví, rouhání.“ „Všechny tyto věci vycházejí z nitra a poskvřňují člověka.“

Nyní však, když jsme opustili svět, nemáme jiné povinnosti, než bedlivě plniti vůli Páně a líbiti se jemu. Mějme se velmi na pozoru, abychom nebyli zemí u cesty, nebo zemí skalnatou, nebo trnitou, jakož praví Pán v evangeliu: „Símě jest slovo Boží. Těmi, kteří jsou vedle cesty, rozumějí se ti, kteří slyší; potom přichází ďábel a odnímá to slovo ze srdce jejich, aby uvěříce spaseni nebyli. Těmi pak, kteří na skále jsou, rozumějí se ti, kteří, když uslyší, přijímají slovo s radostí; ale ti nemají kořene: na čas věří a v čas pokušení odstupují. Oním pak, jež padlo do trní, ti se rozumějí, kteří uslyšeli, ale na cestě udušování bývají péčí o bohatství a rozkoší života, a nepřinášejí užitku. A tím, jež jest v zemi dobré, rozumějí se ti, kteří uslyševše slovo, uchovávají je v srdci dobrém a výborném a přinášejí užitek v trpělivosti.“

Pročež, drazí bratři, podle slov Páně nechme mrtvých pochovávat mrtvé své; a velice se střežme zloby a šalby satana, jenž se snaží odvrátiti mysl a srdce člověka od Boha a pod záminkou některé výhody nebo pomoci hledí podvrátiti a zahladiti slova a rozkazy Páně z paměti a zaslepiti naši duši světskými záležitostmi a starostmi a sám se v ní usaditi. O tom

praví Pán: „Když duch nečistý vyjde od člověka, chodí po místech suchých, hledaje odpočinití, a nenalézáje praví: Navrátím se do domu, z něhož jsem vyšel. A přijda nalezne jej vymetený a ozdobený (t. j. prázdný ctností, nakloněný k marnivostem a vášním). Tu jde a vezme s sebou sedm jiných duchů horších než je sám, a vejdouce přebývají tam. I stávají se poslední věci člověka toho horšími, než byly první.“ (Luk. 11.) Mějme se tedy, bratří, bedlivě na pozoru, abychom pro nějaký zisk, výhodu nebo dílo neodvrátili a neodloučili své mysli od Pána.

Jménem svaté Lásky, kterou jest Bůh, prosím všech bratří, ministrů i ostatních, aby odstraníce všechny překážky a zanechajíce všech světských záležitostí a starostí, všemožně se snažili co nejdokonaleji sloužiti, milovati a ctíti Pána Boha čistým srdcem a nevinnou myslí, což on žádá nade vše. Hledme připravit v srdci svém stálý příbytek a stánek pro Pána Boha všemohoucího, Otce a Syna a Duchu svatého, který praví: „Bděte tedy a modlete se v každé době, abyste se stali hodni ujíti všeho toho, co se díti bude, a postaviti se před Syna člověka. A když stojíte a se modlíte, říkejte: Otče náš, jenž jsi na nebesích . . .“ Klaněme se mu nevinným srdcem, „neboť potřebí jest vždycky se modliti a neustávati; vždyť Otec hledá těch, kteří se mu tak klanějí; Bůh jest duch, a ti, kteří se mu klanějí, v duchu a v pravdě mají se mu klaněti.“ K němu se obracejme jako k otci a pastýři svých duší, poněvadž on dí: „Já jsem pastýř dobrý. Dobrý pastýř dává život za ovce své.“

„Protože jste bratří, nenazývejte sobě otcem nikoho na zemi, neboť jeden jest Otec váš, jenž jest v nebesích. Nedávejte se nazývati učiteli, neboť jeden jest mistr váš. — Zůstanete-li ve mně a slova

má zůstanou ve vás, cokoli budete chtít, prostě a stane se vám. — Kde jsou dva neb tři shromážděni ve jménu mém, tam jsem já uprostřed nich. — Aj, já jsem s vámi po všechny dni až do skonání světa. — Slova, která jsem já mluvil vám, jsou duch a život. — Já jsem cesta a pravda a život.“

Zachovávejme tedy slov, života a učení a svatého jeho Evangelia, jenžto ráčil za nás prositi Otce svého a jméno jeho nám zjeviti, řka (Jan 17, 6): „Otče, oznámil jsem jméno tvé lidem, které jsi mi dal; neboť slova, která jsi mi dal, dal jsem jim, a oni je přijali a poznali právě, že jsem vyšel od tebe, a uvěřili, že jsi ty mě poslal. Já za ně prosím. Neprosím to za svět, nýbrž za ty, které jsi mi dal, neboť tvoji jsou, a všechno, co jest mé, jest tvoje. Otče svatý, zachovej je ve svém jménu, které jsi mi dal, aby byli jedno, jakož i my. Toto mluvím ve světě, aby měli radost moji v sobě úplnou. Já jsem jim dal slovo tvé a svět pojal nenávisť proti nim, poněvadž nejsou ze světa, jakož ani já ze světa nejsem. Neprosím, abys je vzal ze světa, nýbrž abys je chránil od zlého. Posvětiž je v pravdě; slovo tvé jest pravda. Jako ty jsi mne poslal na svět, i já jsem je poslal na svět. A já posvěcuji sebe sama za ně, aby i oni posvěceni byli v pravdě. Neprosím pak toliko za ně, nýbrž i za ty, kteří skrze slovo jejich uvěří ve mne, aby všichni jedno byli, aby svět uvěřil, že jsi ty mne poslal a je miloval, jako mne miluješ. A ve známost uvedl jsem jim jméno tvé a ve známost uvedu, aby ta láska, kterou jsi mne miloval, byla v nich a já v nich. Otče, chci, aby, kde jsem já, byli se mnou i ti, které jsi mi dal, aby viděli slávu mou v království tvém.“

Hlava XXIII.

Modlitba, chvalozpěv a díkyvzdání.

Všemohoucí, přesvatý, nejvyšší a nejvznešenější Bože, svatý Otče a spravedlivý Hospodine, králi nebes i země, pro Tebe vzdáváme Tobě díky za to, že jsi svou vůlí svatou skrze jediného Syna svého v Duchu Svatém stvořil všechny věci duchové i hmotné, a nás že jsi stvořil k svému podobenství a obrazu a postavil nás do ráje, kdež jsme klesli vlastní vinou . . . Díky Tobě, že jako jsi nás stvořil skrze Syna svého, tak jeho svatou láskou, kterou nás miloval, jsi způsobil, že se narodil jako pravý Bůh a člověk z přeslavné Panny blahoslavené, svaté Marie, a že jsi tomu chtěl, aby nás, zajatce, vykoupil skrze svůj kříž, krev a smrt . . . Díky Tobě, že týž Syn Tvůj přijde zase ve slávě a velebnosti své, aby hříšníky, kteří pokání nečinili a Tebe nepoznali, zavrhl do ohně věčného; a všem dobrým, kteří Tebe poznali, uctívali a Tobě sloužili, řekne: „Pojďte, požehnaní Otce mého, vládněte královstvím ustanoveným vám od ustanovení světa.

My ubozí hříšníci nejsme hodni vzývati Tvého Jména a proto prosíme pokorně, aby Pán náš Ježíš Kristus, Tvůj milý Syn, v němž se Tobě dobře zalíbilo, spolu s Duchem Svatým Utěшитelem sám Tobě poděkoval za všechno, jak Tobě bude milo, neb On jediný Tobě zadostučiní, skrze něhož jsi nám tak veliké věci učinil. Alleluja!

Pro Tvou lásku prosíme pokorně přeslavné Matky nejblaženější vždy Panny Marie, svatých Michaele, Gabriele, Rafaele a všech sborů blažených duchů: Serafínů, Cherubínů, Trúnů, Panstva, Knížectva, Mocností, Sil, Archandělů a Andělů, svatého Jana Křtitele, Jana Evangelisty, Petra

a Pavla, svatých Praotců, Proroků, svatých Neviňátek, svatých Apoštolů, Evangelistů, Učedníků, Mučedníků, Vyznavačů a Panen, svatých Eliáše a Henocha a všech Svatých a Světic, minulých, přítomných a budoucích, aby ke Tvé libosti vzdali Ti díky, Bože nejvyšší, pravý a živý, a Tvému nejmilejšímu Synu, Pánu našemu Ježíši Kristu a Duchu Svatému Utěšiteli, na věky věkův. Amen. Alleluja!

Všech služebníků Pána Boha ve svaté Církvi katolické: všech církevních vrchností, kněží, jáhnů, podjáhnů, akolytů, exorcistů, lektorů, ostiářů a všech duchovních osob, všech řeholníků a všech řeholnic, všech dětí a pacholat, lidí chudobných a nuzných i králů a knížat, všech řemeslníků, rolníků, sluhů a pánů, všech panen a svobodných, manželů, laiků, mužů a žen, všech nemluvňátek, dospívajících jinochů a starců, zdravých i nemocných, všech maličkých i vznešených a všech národů, kmenů a jazyků, všech pokolení a všech lidí na celém světě, kteří jsou a budou, těch všech pokorně prosíme my všichni bratři Menší, neužiteční sluhové: Setrvejme všichni spolu v pravé víře a pokoře, neboť jinak nelze dojíti spasení. Všichni milujme celým srdcem, celou duší, celou myslí a silou, celým rozumem a všemi schopnostmi, celou náklonností, celou žádostí, z celých útrob duše své, všemi touhami a celou vůlí Pána Boha, který dal a dává nám všem celé tělo, celou duši a život, který nás stvořil a vykoupil a z pouhého milosrdenství svého spasil, jenž nám ubohým, bídným, nestálým, nevěrným, neznalým a zlým všemožná dobrodiní udělil a ještě udílí.

Nežádejme tedy ničeho jiného, nepřejme si ničeho, nemějme v ničem záliby a potěšení, než ve

svém Stvořiteli, Vykupiteli a Spasiteli, jediném pravém Bohu, jenž jest Plnost dobra, všeliké Dobro, celé Dobro, pravdivé a nejvyšší Dobro, jenž jest jediný dobrý, svatý a laskavý, příjemný a sladký, ano, jenž sám jest svatý, spravedlivý, pravý a věrný; jenž jediný jest dobrotivý, nevinný a čistý, od něhož, skrze něhož a v němž jest celé odpuštění, každá ctnost a celá sláva všech kajících i spravedlivých a všech blaženců, kteří se radují s ním v nebi. Nic nám v tom nepřekážej, nic od toho neodlučuj, nic v tom nebraň: Všude, vždycky, každé hodiny a každého dne a ustavičně věrme jemu pravdivě a pokorně, chovejme ho v srdci, milujme a ctěme jej, klaňme se mu a služme, chvalme a dobrořečme, slavme, vyvyšujeme a zvelebujeme ho a děkujeme jemu: nejvyššímu a nejvznešenějšímu Bohu věčnému v Trojici a Jednotě, Otci, Synu a Duchu Svatému, Stvořiteli všech v něho věřících, v něho doufajících a jej milujících, jenž jest bez počátku a konce, neměnitelný a neviditelný, nevypravitelný, nevyhovitelný, nepojatelný, nevyzpytatelný, požehnaný, chvalitebný, slavný, vyvýšený, vznešený, skvělý, příjemný, milý, lahodný a nade všecko toužebný na věky věkův.

Hlava XXIV.

Doslov.

Ve jménu Boha všemohoucího prosím svých bratří, aby se naučili řádu a smyslu toho, co jest napsáno v této řeholi, ke spáse svých duší a aby se často na to rozpomínali. Prosím Boha, jenž jest všemohoucí, Trojjediný, aby požehnal všem, kdož tomu vyučují a se učí, na to pamatují a podle toho jednají, kdykoliv si to na mysl uvedou, co jest

zde napsáno pro naši spásu. Prosím všech, líbaje jejich nohy, aby si toho velmi vážili, to opatrovali a uchovávali.

Pod poslušností nařizuji já, bratr František, před Bohem všemohoucím a před papežem, aby z této řehole nikdo ničeho neubíral a nepřidával a aby bratři neměli jiné řehole. Sláva Otci i Synu i Duchu Svatému, jakož bylo na počátku, i nyní i vždycky, a na věky věkův. Amen.

TŘETÍ ŘEHOLE

Ve jménu Páně počíná se řehole a život bratří Menších.

Hlava I.

Řehole a život bratří Menších jest ten: Svaté evangelium Pána našeho Ježíše Krista zachovávati životem v poslušnosti, bez vlastnictví a v čistotě. Bratr František slibuje poslušnost a úctu papeži Honoriovi, jeho nástupcům řádně zvoleným a Církvi římské. Ostatní pak bratří zavázáni jsou bratra Františka a jeho nástupce poslouchati.

Hlava II.

O těch, kdo chtějí tento život přijmouti a jak mají býti přijímáni.

Budou-li někteří chtít tento život přijmouti a přijdou k našim bratřím, ať je pošlou ke svým ministrům provinciálům, jimž toliko a ne jiným dovoleno jest bratry přijímati. Ministři však ať je bedlivě zkoušejí z víry katolické a církevních svátostí. A když to vše věří a chtějí věrně vyznávati a až do konce přísně zachovávati a nemají-li man-

želek, nebo mají-li je a manželky vstoupily již do kláštera anebo složivše dříve slib zdržlivosti, z moci diecévního biskupa daly jim své dovolení a jsou-li manželky samy takového věku, že podezření o nich vzniknouti nemůže: ať jim řeknou slova svatého evangelia, aby šli, prodali vše, co mají, a snažili se rozdati to chudým; kdyby toho učiniti nemohli, dostačí jim dobrá vůle. Bratří pak a ministři jejich ať se varují starati se o jejich majetek, aby mohli svobodně naložiti se svým jměním, jak jim to Pán vnukne. Kdyby však žádání byli o radu, dovoleno jest ministrům poslati je k některým lidem bohabojným, aby podle jejich rady jmění své rozdali chudým.

Potom ať jim propůjčí oděv zkušební, totiž dva hábity bez kapuce, cingulum, spodní šat a kaparon až k cingulu, leč by někdy ministři podle vůle Boží něco jiného za dobré uznali. Po dokonáném roce zkušebním ať jsou přijati k poslušnosti, aby slíbili, že budou tento život a řeholi vždycky zachovávat. A nikterak nebude jim volno z toho řádu vystoupiti podle rozkazu svatého Otce papeže, neboť podle svatého evangelia, „žádný, kdo vzta-huje ruku svou k pluhu a ohlíží se nazpět, není způsobilý pro království Boží.“ Ti pak, kdo již poslušnost slíbili, ať mají jeden hábit s kapucí a kdo by si přál, druhý bez kapuce. A kdo jsou nuceni potřebou, mohou nositi obuv. Všichni pak bratří ať se odívají šaty lacinými; a s požehnáním Božím mohou je spravovati sukнем a jinými záplatami. Napomínám však a vybízím jich, aby nepohrdali a neposuzovali těch lidí, které vidí oděné rouchy jemnými a pestrými a požívající vybraných pokrmů a nápojů, nýbrž spíše ať každý posuzuje a pohrdá sám sebou.

Hlava III.

O církevních hodinkách, postu a jak mají bratři jíti světem.

Klerici ať vykonávají církevní hodinky podle způsobu svaté římské Církve, kromě žaltáře, z něhož mohou míti breviáře. Laici však ať se modlí dvacet čtyři Otčenáše za jitřní, pět za chvály; za první, třetí, šestou, devátou, za každou z těch hodin sedm; za nešpory dvanáct, za doplněk sedm; ať pak se modlí za zemřelé.

Nechť se postí od svátku Všech Svatých až do Narození Páně. Svatý pak půst, jenž trvá od Zjevení Páně nepřetržitě po čtyřicet dní, jež Pán Ježíš svým svatým postem posvětil, kdož dobrovolně zachovávají, požehnáni buďtež od Pána; kdo však nechtějí, nejsou nuceni; druhý však půst až do Vzkříšení Páně ať zachovávají. V jiných pak dobách nejsou zavázáni se postiti, vyjma v pátek. V době pak zřejmé potřeby bratří nejsou zavázáni k postu tělesnému.

Radím pak, napomínám a vybízím bratří svých v Pánu Ježíši Kristu, kdykoliv jdou světem, aby se nehádali a nepřeli, ani jiných neposuzovali; nýbrž ať jsou tiši, mírumilovní, skromní, vlídni a pokorní, uctivě mluvíce s každým, jak se sluší. Nemají pak jezdit koňmo, nejsou-li nuceni zřejmou potřebou nebo churavostí. Do kteréhokoli domu přijdou, nejprve ať řeknou: „Pokoj domu tomuto.“ A podle svatého evangelia ze všech pokrmů, které se jim předkládají, smějí požívatí.

Hlava IV.

Že bratři nemají přijímati peněz.

Přísně nařizují všem bratřím, aby peněz nikterak nepřijímali, ani sami, ani skrze prostředníka.

Avšak o potřeby nemocných a ošacení ostatních bratří provinciálové toliko a kustodové s přispěním duchovních přátel bedlivě mají pečovati podle míst, času a studených krajů, jak za dobré uznají, že potřeba toho vyžaduje; vždycky však toho šetříce, aby, jak řečeno bylo, peněz nepřijímali.

Hlava V.

O způsobu práce.

Bratří, kterým dal Bůh schopnost k práci, ať pracují svědomitě a s dobrým úmyslem, totiž tak, aby vyhostíce zahálku, nepřítelkyni duše, nepotlačovali v sobě ducha svaté modlitby a zbožnosti, jemuž mají ostatní časné věci sloužiti. Jako mzdu za práci ať přijímají pro sebe a své spolubratry životní potřeby kromě peněz a to pokorně, jak se sluší na služebníky Boží a následovníky nejsvětější chudoby.

Hlava VI.

Že si bratří nemají ničeho přivlastňovati; jak mají prositi o almužnu, a o bratřích nemocných.

Bratří ať si ničeho nepřivlastňují, ani domu, ani místa, ani jakékoli věci, nýbrž jako poutníci a cizinci na tomto světě v chudobě a pokoře Bohu sloužíce, ať chodí důvěrně pro almužnu. A nesluší se, aby se styděli, neboť i Pán Ježíš stal se pro nás na tomto světě chudým. To jest ta vznešenost svrchované chudoby, jež vás, bratry mé nejmilejší, dědici a vládci království nebeského ustanovila, statky sice chudými učinila, ale ctnostmi povýšila. To buď vaším údělem, jenž uvádí do země živých, jehož, nejmilejší bratří, zcela se přidržu-

jíce, pro jméno Pána našeho Ježíše Krista na věky nic jiného na světě míti nechtějte.

A kdekoli bratří jsou a přebývati budou, ať se chovají k sobě vespolek jako domácí. Ať projeví jeden druhému své potřeby bez obavy, neboť kojí-li a miluje-li matka syna svého tělesného, čím více má každý milovati a pečovati o bratra svého duchovního! Když pak někdo z nich onemocní, mají ho ostatní bratří tak ošetřovati, jak by si přáli, aby sami byli ošetřováni.

Hlava VII.

O pokání, jež má býti uloženo bratřím hřešícím.

Jestliže by někteří z bratří z ponoukání zlého nepřítele smrtelně zhřešili, pro ty hříchy, o nichž mezi bratry se ustanoví, aby se v nich útočiště bralo k samotným ministrům provinciálům, zavázání jsou jmenovaní bratří utéci se k nim bez odkladu, jak budou moci nejdříve. Ministři pak, jsou-li kněžími, milosrdně ať jim uloží pokání; nejsou-li však kněžími, ať je dají uložiti od jiných kněží řádu, jak před Bohem za nejlepší uznají. Mají však se varovati, aby se nehněvali a nermoutili pro něčí hřích, poněvadž hněv a zármutek v nich a též v ostatních překážejí lásce.

Hlava VIII.

O volbě ministra generála tohoto bratrstva a o kapitule svatodušní.

Všichni bratří zavázání jsou míti vždycky jednoho z bratří tohoto řádu za ministra generála a služebníka celého bratrstva a mají ho přesně poslouchati. Po jeho smrti vykonána buď od ministrů

provinciálů a kustodů volba jeho nástupce při kapitule svatodušní, k níž mají se vždy současně shromáždit ministři provinciálové tam, kamkoli bude od ministra generála ustanoveno, a to jednou ve třech letech nebo v jiné lhůtě delší nebo kratší, jak to bude od jmenovaného ministra zařízeno. Kdyby bylo někdy všem ministrům provinciálům a kustodům zřejmo, že zmíněný ministr nepostačuje ke službě a obecnému prospěchu bratří, zavázání jsou jmenování bratří, kterým jest volba svěřena, ve jménu Páně zvoliti si jiného za kustoda. Po kapitule svatodušní jednotliví provinciálové a kustodové, budou-li chtít a uznají-li za dobré, mohou ve svých kustodiích jednou toho roku svolati bratry své ke kapitule.

Hlava IX.

O kazatelích.

Bratří ať nekáží v biskupství některého biskupa, bylo-li jim to od něho zapověděno. Nikdo pak z bratří ať se vůbec neodvažuje lidu kázati, leč bude-li od ministra generála tohoto bratrstva vyzkoušen a za schopna uznán a bude-li mu od něho, úřad kazatelský svěřen. Napomínám také a vybízím oněch bratří, aby v kázáních, jež konají, jejich řeč byla promyšlena a slušna a ku prospěchu a vzdělání lidu, aby mu připomínali hřích a ctnost, trest a slávu, a to stručnou řečí, neboť krátce mluvil Pán na zemi.

Hlava X.

O napomenutí a domluvě bratrské.

Bratří, kteří jsou ministry a služebníky ostatních bratří, ať navštěvují a napomínají svých bratří a pokorně a laskavě jim domlouvají, ničeho jim

nepřikazující, co by bylo proti jejich svědomí a naší řeholi. Bratři však, kteří jsou poddanými, ať se rozpomenou, že se pro Boha zřekli vlastní vůle. Z toho důvodu přísně jim nařizují, aby poslouchali svých ministrů ve všem, co zachovávati Bohu slíbili a co není proti jejich svědomí a naší řeholi.

A kdekoliv jsou tací bratři, kteří by věděli a se znali, že nemohou řehole v jejím duchu zachovávat, mají a mohou se utéci ke svým ministrům. Ministři však ať je přijmou laskavě a dobrotivě a tak přívětivě ať s nimi jednají, aby mohli s nimi mluvit a jednati jako páni se svými služebníky, neboť tak tomu býti má: Ministři buďtež služebníky všech bratří.

Napomínám tudíž a vybízím bratři v Pánu Ježíši Kristu, aby se vystříhali marné slávy, závisti, lakomství, péče a starosti o tento svět, utrhačnosti a reptání. Ti pak, kdo čísti a psáti neumějí, ať nepečují o to, aby se tomu naučili; nýbrž ať usilují o to, po čem mají nade vše toužiti, aby totiž měli ducha Páně a jeho svaté působení, aby se k němu vždy s čistým srdcem modlili, aby byli pokorní a trpělivi v pronásledování a v nemoci, aby milovali ty, kteří nás pronásledují, haní a tupí, poněvadž praví Pán: „Milujte nepřátele své a modlete se za ty, kteří vás pronásledují a vám utrhají. Blahoslavení, kteří protivenství trpí pro spravedlnost, neboť jejich jest království nebeské. Kdo pak setrvá až do konce, ten spasen bude.“

Hlava XI.

Že bratři nemají choditi do ženských klášterů.

Přísně nařizují všem bratřím, aby neměli podezřelých společností nebo řečí se ženami; a aby ne-

chodili do ženských klášterů kromě těch, kterým uděleno bylo od svaté Stolice zvláštní dovolení. A nemají býti kmotry mužům ani ženám, aby při té příležitosti mezi bratry neb o bratřích nevzniklo pohoršení.

Hlava XII.

O těch, kteří jdou mezi Saracény a jiné nevěřící.

Kteříkoliv z bratří z vnuknutí Božího chtěli by jíti mezi Saracény a jiné nevěřící, ať žádají potom o dovolení od svých ministrů provinciálů. Ministři pak ať nikomu z nich dovolení k cestě neudělují, leč těm, které uznají za schopné k tomu poslání.

K tomu ještě ukládám ministrům pod poslušností, aby žádali od svatého Otce o jednoho z kardinálů svaté římské Církve, aby byl správcem, ochráncem i karatelem tohoto bratrstva, abychom jsouce vždy poddáni a podřízeni u podnoží svaté římské Církve a jsouce stáli ve víře katolické, zachovávali chudobu, pokoru a svaté evangelium Pána našeho Ježíše Krista, které jsme odhodlaně slíbili.

Způsob života, daný sestrám sv. Kláry.

Protože Božím vnuknutím učinily jste se dcerami a služkami nejvyššího krále, Otce nebeského, a Duchu Svatému jste se zasnoubily, zvolivše život podle dokonalosti svatého Evangelia, chci a slibuji, že já a bratří moji budeme míti o Vás neustále bedlivou starost a zvláštní péči jako o samy sebe.

Z Á V Ě T I

ZÁVĚŤ BRATŘÍM

Počíná se závěť svatého Otce našeho Františka.

Pán dal mně, bratru Františku, že jsem takto začal konati pokání: Pokud jsem byl ve hříších, zdálo se mi příliš hořkým viděti malomocné; proto Pán sám mne mezi ně uvedl a milosrdně jsem se jich ujal. A když jsem od nich odcházel, proměnilo se to, co se mi hořkým zdálo, ve sladkost duše i těla.

A potom jsem krátce rozvažoval a opustil svět. A Pán dal mi takovou víru vůči svým chrámům, že jsem se prostě klaněl a pravil takto: „Klaníme se Tobě, nejsvětější Pane Ježíši Kriste, zde i ve všech chrámech Tvých, které jsou po veškerém světě, a dobrořečíme Tobě, neboť skrze svatý kříž svůj svět jsi vykoupil.“ A potom dal mi Pán takovou důvěru ke kněžím, kteří žijí po způsobu svaté římské Církve, pro jejich posvěcení, že i kdyby mne pronásledovali, chtěl bych se k nim pod ochranu utíkat. A kdybych měl takovou moudrost, jakou měl Šalomoun, a našel bych chudičké kněze světské na farách, v nichž se zdržují, nechtěl bych kázati proti jejich vůli. A těch i všech jiných jsem ochoten se báti, je milovati a ctíti jako své pány. A nehodlám na nich posuzovati jejich hříchů, poněvadž v nich poznávám Syna Božího a poněvadž jsou mými pány. Činím to proto, poněvadž z nejsvětějšího Syna Božího tělesným zrakem na tomto světě ničeho neznamenám, leč nejsvětější jeho Tělo a nejsvětější

jeho Krev, kterou oni proměňují a toliko oni jiným podávají. A tato nejsvětější Tajemství hodlám vždy nade všechno ctíti, jim se klaněti a na místech vznešených ukládati. A nejsvětější jeho jména a slova napsaná, kdekoli naleznu na místech nedovolených, mám v úmyslu sbírat a prosím, aby sbírána a na místě slušném uložena byla. A všechny učitele víry a ty, kdo nám přisluhují přesvatým slovem Božím, máme ctíti a jich si vážit jakožto těch, kdo nám slouží duchem a životem.

A když mi potom Pán svěřil péči o bratry, nikdo mi neukazoval, co bych měl činiti, ale sám Nejvyšší mi zjevil, že mám žít podle vzoru svatého evangelia. I dal jsem to napsati slovy stručnými a prostými a svatý Otec mi to schválil. A ti, kdo přicházeli, aby tento život přijali, vše, co mohli míti, dávali chudým. A byli jsme spokojeni jedním hábitem, uvnitř i zevně záplatovaným, cingulem a spodním šatem, a nechtěli jsme chtíti více.

Církevní hodinky vykonávali jsme my klerici podle jiných kleriků, laici se modlili Otčenáše. A velmi rádi jsme se zdržovali v kostelích chudičkových a opuštěných a byli jsme prosti a poddáni všem.

A já jsem pracoval vlastníma rukama a hodlám pracovati a snažně si žádám, aby všichni ostatní bratří moji zaměstnávali se prací, která se srovnává s počestností, a kdo neumějí, ať se učí; ne sice ze žádostivosti po odměně za práci, ale pro dobrý příklad a potlačení nečinnosti. A když jsme neobdrželi mzdy za práci, utekli jsme se ke stolu Páně, prosíce o almužnu dům od domu.

Tento pozdrav zjevil mi Pán, abychom říkali: „Pán uděl tobě pokoje.“ Bratří pak ať se varují, aby nikterak nepřijímali kostelů, příbytků, aniž cokoliv jiného, co se pro ně buduje, nejsou-li ta-

kové, jak se sluší na svatou chudobu, kterou jsme v řeholi slíbili, aby se tam zdržovali jako cizinci a poutníci. Přísně pod poslušností nařizují všem bratřím, kdekoli jsou, aby se neodvážili ani sami, ani skrze prostředníka žádati od svaté Stolice nějaké listiny ve prospěch kostela nebo některého místa, ani pod záminkou úřadu kazatelského, ani v osobním pronásledování, nýbrž kdekoliv nebudou přijati, ať se utekou do jiné země, aby tam s požehnáním Božím konali pokání.

Mám pevnou vůli poslouchati ministra generála a toho kvardiána, kterého mi podle libosti za představeného ustanoví, a tak si přeji v jeho rukou býti držen, abych nemohl ani jíti, ani jednati bez jeho vůle, poněvadž jest mým pánem.

Ačkoliv jsem prostý a churavý, přece si přeji míti vždy klerika, aby mi vykonával církevní hodinky, jak jest v řeholi obsaženo. A všichni ostatní bratří povinni jsou pod poslušností poslouchati svých kvardiánů a podle řehole hodinky vykonávati. A kdyby se vyskytli někteří, kdo by církevních hodinek podle řehole nekonali a chtěli je nějakým způsobem měniti, anebo kdyby nebyli katolíky, všichni bratří, kdekoliv jsou, pod poslušností jsou zavázáni, kdekoli někoho z nich naleznou, aby ho přivedli k nejbližšímu kustodovi toho místa, kde ho našli. A kustod zavázán jest pod poslušností ve dne i v noci ostražitě pozor naň dávat jako na vězně, aby se nemohl z rukou jeho vyprostiti, až jej osobně přivede ke svému ministrovi. A ministr zavázán jest pod poslušností poslati jej pod dozorem takových bratří, kteří jej budou ve dne i v noci jako vězně střežiti, až ho přivedou k biskupu Ostijskému, který jest pánem, ochráncem a karatelem tohoto bratrstva.

Bratří však ať neříkají: „Tohle jest jiná řehole,“ poněvadž toto jest upomínka, napomenutí, povzbuzení a má závěť, kterou já bratr František, nejmenší váš služebník, zůstavuji vám, bratřím svým požehnaným, proto, abychom řeholi, kterou jsme Pánu slíbili, přesněji po katolicku zachovávali.

Generální ministr a všichni ostatní ministři a kustodové zavázáni jsou pod poslušností, aby k těmto slovům nic nepřidávali, ani neubírali; ale vždycky ať mají při sobě tento list vedle řehole a ve všech kapitulách, jež konají, kdykoliv čtou řeholi, ať čtou i tato slova. A všem bratřím svým, klerikům i laikům, přísně nařizují pod poslušností, aby k řeholi ani k těmto slovům nepřidávali poznámek, řkouce: „Takto chtěl, aby se tomu rozumělo,“ nýbrž, jak dal mi Pán jasně a prostě řeholi i tato slova vyjádřiti a napsati, tak prostě a jasně bez poznámek jim rozumějte a se svatou horlivostí zachovávejte až do konce.

ZÁVĚŤ SESTRÁM

Já bratr František maličký chci následovati života a chudoby nejvyššího Pána našeho Ježíše Krista a jeho nejsvětější matky a setrvati v tom až do konce. A prosím Vás, paní mé, a radu Vám dávám, abyste podle tohoto nejsvětějšího života a chudoby povždy živы byly. A velmi se střežte, abyste se ani učením ani něčí radou neuchýlily nižádným způsobem od chudoby na věky.

P O Ž E H N Á N Í

POŽEHNÁNÍ BRATRU LVOVI

Hospodin ti žehnej
a opatruj tě!
Hospodin tvář svou ti ukaž
a budiž ti milostiv!
Hospodin obrať svůj obličej k tobě
a uděl ti pokoje!
Bratře Lve, Pán Tebe požehnejž!

POŽEHNÁNÍ BRATŘÍM

Kdokoliv toto zachovávati bude, buď naplněn v nebi požehnáním nejvyššího Otce nebeského a na zemi oplývej požehnáním nejmilejšího Syna jeho s nejsvětějším Utěшитelem Duchem Svatým a se všemi mocnostmi nebeskými a všemi svatými. A já bratr František, nejmenší služebník váš, potvrzuji Vám, pokud mohu, uvnitř i zevně toto nejsvětější požehnání na věky. Amen.

POVZBUZENÍ A ZLOŘEČENÍ

Ó nejmilejší bratří a na věky požehnaní synové, slyšte mne, slyšte hlas otce svého: Veliké věci jsme slíbili, větší zaslíbeny jsou nám. Zachovávejme tyto, dychtěme po oněch! Rozkoš krátká, trest věčný! Utrpení nepatrné, sláva neskonalá! Mnoho povolanych, ale málo vyvolených! A všem bude odplaceno . . . Amen.

Od Tebe, nejsvětější Otče, od celého dvora nebeského a ode mně chudičkého buďte zlořečeni, kdo svým špatným příkladem ničí a boří, co jsi hodnými bratřími tohoto řádu vystavěl a ustavičně buduješ . . Amen.

O B S A H

JUBILEMUS! (A. Stríž.) - - - - - Str. 5

BÁSNĚ A MODLITBY

Píseň bratra Slunce - - - - - 7

Chvály Hospodina - - - - - 8

Chvály Boží - - - - - 10

Modlitby. Pozdravení blažené Marie Panny - - 11

Antifona z Hodinek o utrpení Páně - - - - - 12

Modlitba k Hospodinu. Modl. za lásku k Bohu - 12

Ustavičná modlitba - - - - - 12

LISTY

List ke všem věrným - - - - - 13

List ke generálnímu ministrovi - - - - - 19

List ke generální kapitole - - - - - 21

List k bratru Lvovi - - - - - 25

List k vládcům lidu - - - - - 26

List k sv. Antonínu z Padovy - - - - - 27

Slova svatého napomenutí všem bratřím - - - - 28

O uctivosti k Tělu Páně a o čistotě oltáře - - - - 37

Pozdravení ctností - - - - - 40

O řeholním bydlení v poustevnách - - - - - 41

ŘEHOLE

První řehole - - - - - 42

Druhá řehole - - - - - 43

Třetí řehole - - - - - 66

ZÁVĚTI

Závěť bratřím - - - - - 74

Závěť sestřám - - - - - 77

POŽEHNÁNÍ

Bratru Lvovi. Bratřím. Povzbuzení a zlořečení. - 78

SPISY SVATÉHO FRANTIŠKA

Přeložil P. Leandr Brejcha, O. F. M.

Vypravil M. Kaláb

Vytiskla Průmyslová tiskárna v Praze VII.

Vydala nakladatelská společnost

ROZMACH

(Ladislav Kuncíř)

v Praze II, Voršilská ul. č. 3

1. P. 1926

Kromě normálního vydání

vyšlo 50 výtisků číslovaných, z nichž

č. 1 až 10 na ručním papíře Van Gelderově,

č. 11 až 50 na holandské imitaci jpanu

Alois Lang, Jacopane da Todi	Kč 20.—
Angelus Silesius, Poutník cherubínský	Kč 36.—
Jindřich Luso	Kč 24.—
J. Massis, Vnuk Renanův (Arnošt Psichari)	Kč 5.—
Blah. R. Maurus, Život blažené Maří Magdaleny a sv. Marty	Kč 24.—
Missál slovenski	Kč 30.—
Modlitby z liturgických knih římských a ze spisů svatých	Kč 12.—
G. Papini, Život Kristův. Nové vydání se připravuje	
E. Przywara, Eucharistie a práce	Kč 4.20
P. Pius XI., Encyklika o sv. Josafatu	Kč —.30
Th. de Quincey, Johanna z Arku	Kč 10.—
V. Solovjev, Duchovní základy života	Kč 18.—
Sv. Terezie Ježíšova, Meditace duše o Bohu	Kč 8.—
Dr. J. Vais, Abecedarium palaeoslovenicum in usum glagolitarum	Kč 15.—
Psalterium palaeoslovenicum croaticoglagoliticum	Kč 30.—
Život svatého Antonína Paduánského	Kč 2.—

*

*Na skladě u všech knihkupců,
zvláště v nakladatelství*

ROZMACHU

LADISLAVA KUNCÍŘE

V PRAZE II.,

Voršílská 3